

RETTENS DOM (Fjerde Udvidede Afdeling)

7. juli 1999 *

I sag T-106/96,

Wirtschaftsvereinigung Stahl, Düsseldorf (Tyskland), ved advokat Jochim Sedemund, Berlin, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Aloyse May, 31, Grand-rue,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Paul F. Nemitz og Frank Paul, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagnercentret, Kirchberg,

sagsøgt,

støttet af

Rådet for Den Europæiske Union ved Guus Houttuin og Stephan Marquardt, Rådets Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i

* Processprog: tysk.

Luxembourg hos generaldirektøren for Den Europæiske Investeringsbanks
Juridiske Afdeling, Alessandro Morbilli, 100, boulevard Konrad Adenauer,

intervenient,

angående en påstand om annullation af Kommissionens beslutning 96/315/EKSF
af 7. februar 1996 om den støtte, Irland påtænker at yde til stålvirksomheden
Irish Steel (EFT L 121, s. 16),

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Fjerde Udvidede Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, R.M. Moura Ramos, og dommerne
R. García-Valdecasas, V. Tiili, P. Lindh og P. Mengozzi,

justitssekretær: fuldmægtig A. Mair,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den
25. november 1998,

afsagt følgende

Dom

Relevante retsfor skrifter

- 1 Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab (herefter »traktaten« eller »EKSF-traktaten«), forbyder principielt statsstøtte til jern- og stålindustrien. Det fastslås i traktatens artikel 4, litra c), at følgende er uforeneligt med fællesmarkedet for kul og stål: »tilskud eller anden støtte ydet af staterne eller særlige byrder pålagt af dem, i hvilken som helst form dette sker«.

- 2 Traktatens artikel 95, stk. 1 og 2, indeholder følgende bestemmelser:

»I alle de tilfælde, som ikke omhandles i denne traktat, og hvor en beslutning eller en henstilling fra Kommissionen forekommer nødvendig for inden for rammerne af det fælles marked for kul og stål og i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 5 at virkeliggøre et af Fællesskabets mål, således som de nærmere er angivet i artikel 2, 3 og 4, kan en sådan beslutning træffes eller en sådan henstilling vedtages efter samstemmende og enstemmig udtalelse fra Rådet og efter høring af Det Rådgivende Udvalg.

Den samme beslutning eller henstilling, vedtaget på samme måde, fastsætter eventuelt de sanktioner, der skal iværksættes.«

- 3 For at tilgodese behovet for strukturomlægninger inden for jern- og stålindustrien indførte Kommissionen i begyndelsen af 1980'erne på grundlag af ovennævnte bestemmelser i traktatens artikel 95 en fællesskabsordning for støtte, hvorefter der kan ydes statsstøtte til jern- og stålindustrien i et begrænset antal tilfælde. Ordningen er løbende blevet tilpasset for at løse konjunkturproblemerne inden for jern- og stålindustrien. Den fællesskabskodeks for støtte til jern- og stålindustrien, der var gældende i det tidsrum, som er relevant for denne sag, var således den femte i rækken. Den blev indført ved Kommissionens beslutning nr. 3855/91/EKSF af 27. november 1991 om fællesskabsregler for støtte til jern- og stålindustrien (EFT L 362, s. 57, herefter »støttekodeksen« eller »femte kodeks«). Den var gældende indtil den 31. december 1996, hvor den, med virkning fra den 1. januar 1997, blev afløst af Kommissionens beslutning nr. 2496/96/EKSF af 18. december 1996 om fællesskabsregler for støtte til jern- og stålindustrien (EFT L 338, s. 42), som udgør sjette kodeks for støtte til jern- og stålindustrien. Det fremgår af betragtningerne til femte kodeks, at den, i lighed med de foregående kodekser, indførte en fællesskabsordning, der omfattede såvel specifik som generel støtte fra medlemsstaterne i en hvilken som helst form. Femte kodeks tillod hverken driftsstøtte eller støtte til strukturomlægninger, medmindre der var tale om støtte til lukning (jf. Rettens dom af 24.10.1997, sag T-243/94, *British Steel mod Kommissionen*, Sml. II, s. 1887, præmis 3, herefter »British Steel-dommen«).
- 4 Samtidig med støttekodeksen, som var en generel beslutning, har Kommissionen flere gange anvendt traktatens artikel 95 for at kunne udstede individuelle beslutninger, hvorved den undtagelsesvis har godkendt specifikke støtteforanstaltninger. Således udstedte Kommissionen den 12. april 1994 seks ad hoc-beslutninger, hvorved den godkendte, at der blev ydet offentlig støtte til en række jern- og stålvirksomheder. Disse beslutninger har været genstand for tre annullationssøgsmål ved Retten, som er blevet afgjort ved domme af 24. oktober 1997 (sag T-239/94, *EISA mod Kommissionen*, Sml. II, s. 1839 (herefter »EISA-dommen«)), *British Steel-dommen* og dommen i sag T-244/94, *Wirtschaftsvereinigung Stahl m.fl. mod Kommissionen*, Sml. II, s. 1963 (herefter »Wirtschaftsvereinigung-dommen«)).

Faktiske omstændigheder

- 5 Irish Steel Ltd (herefter »Irish Steel«) er et 100% statsejet selskab, som driver Irlands eneste stålvalseværk. Det er beliggende i Haulbowline, Cobh, County Cork. Det har en årlig produktionskapacitet på 500 000 tons flydende stål og 343 000 tons varmvalsede færdigprodukter (stålprofiler). I de fem driftsår 1990-1995 udgjorde værkets faktiske produktion af varmvalsede produkter henholdsvis 278 000, 248 000, 272 000, 276 000 og 258 000 tons årligt, svarende til et produktivitetsniveau, der var væsentligt lavere end værkets kapacitet.

- 6 I perioden 1980-1985 modtog Irish Steel med Kommissionens forudgående godkendelse støtte fra den irske stat til en samlet værdi af 183 mio. IEP. Derefter blev selskabet ramt af en række vedvarende økonomiske problemer, som førte til et samlet tab ved udgangen af driftsåret 1994/1995 på over 138 mio. IEP.

- 7 I 1993 stillede den irske stat garanti for to lån (på henholdsvis 10 mio. IEP og 2 mio. IEP), hvis effektive rente var under markedsrenten. Disse lån ansås for nødvendige for, at virksomheden kunne fortsætte driften. Støtten blev ikke forelagt Kommissionen på det pågældende tidspunkt.

- 8 Irish Steel's stadig ringere økonomi førte til, at den irske regering ved skrivelse af 1. marts 1995 gav Kommissionen underretning om en omstruktureringsplan for selskabet og om en offentlig økonomisk støtte, som den påtænkte at yde i forbindelse hermed. Staten skulle ifølge planen yde et bidrag på 40 mio. IEP som aktiekapital og stille ovennævnte garanti for et lån på 10 mio. IEP (herefter »den

første omstruktureringsplan«). Samtidig indledte de irske myndigheder forhandlinger om privatisering af Irish Steel.

- 9 Ved meddelelse fra Kommissionen (95/C 284/04) i henhold til artikel 6, stk. 4, i støttekodeksen til de øvrige medlemsstater og andre interesserede parter angående den støtte, Irland har ydet Irish Steel (EFT C 284, s. 5) (herefter »meddelelse 95/C«), blev de berørte parter den 4. april 1995 opfordret til at fremsætte deres bemærkninger med hensyn til, om de forelagte foranstaltninger var forenelige med fællesmarkedet. Ved skrivelse af 7. september 1995 trak de irske myndigheder imidlertid deres første meddelelse af 1. marts 1995 tilbage og forelagde Kommissionen en revideret meddelelse. Denne omhandlede en ny plan for offentlig støtte, som skulle være en modydelse for, at Ispat International — et privatejet selskab med hjemsted i Indonesien, som kontrolleres af indisk kapital, og som driver virksomhed i flere lande — erhvervede Irish Steel efter en offentlig udbudsprocedure. Denne anden plan blev ikke meddelt andre interesserede parter.
- 10 Ifølge Kommissionens skøn udgjorde værdien af den påtænkte statsstøtte i forbindelse med salget af Irish Steel i alt 38,298 mio. IEP. Den skulle fordeles på følgende måde:
- et beløb på maksimalt 17 mio. IEP til afskrivning af det rentefrie statslån
 - et kontant tilskud på maksimalt 2,831 mio. IEP til dækning af virksomhedens underskud
 - et kontant tilskud på maksimalt 2,36 mio. IEP til dækning af særlige miljøforanstaltninger

- et kontant tilskud på maksimalt 4,617 mio. IEP til dækning af renteudgifter i forbindelse med gælden

 - et kontant tilskud på maksimalt 0,628 mio. IEP til dækning af et underskud i pensionsfonden

 - yderligere et kontant tilskud på maksimalt 7,2 mio. IEP for at tage hensyn til de ændringer i omstruktureringsplanen, som var en betingelse for Rådets godkendelse

 - et beløb på maksimalt 2,445 mio. IEP til dækning af eventuelt resterende skat og andre omkostninger og økonomiske krav som følge af tidligere dispositioner

 - et beløb på maksimalt 1,217 mio. IEP, som udgør støtteelementet i statsgarantierne på to lån på i alt 12 mio. IEP (som var omfattet af den efter artikel 6, stk. 4, i støttekodeksen indledte procedure, og som investor nu overtager i henhold til købsaftalen, idet investor stiller moddækning, som sikrer staten mod risici ved garantierne).
- 11 Ifølge den anden omstruktureringsplan skulle Ispat International købe samtlige aktier i Irish Steel for 1 IEP og overtage al udestående gæld samt alle udestående gældsforpligtelser undtagen det rentefrie statslån på 17 mio. IEP, som ville blive afskrevet. Derudover påtog Ispat International sig at foretage et øjeblikkeligt

kapitalindsæk på 5 mio. IEP og at foretage investeringer for i alt 25 mio. IEP i løbet af de følgende fem år.

- 12 Ved skrivelse af 11. oktober 1995 forelagde Kommissionen den anden plan for Rådet (herefter »meddelelsen af 11.10.1995«), som godkendte den den 22. december 1995. Den påtænkte statsstøtte blev godkendt ved Kommissionens beslutning 96/315/EKSF af 7. februar 1996 om den støtte, Irland påtænker at yde til stålvirksomheden Irish Steel (herefter »den anfægtede beslutning«). Beslutningen blev offentliggjort den 21. maj 1996 (EFT L 121, s. 16).
- 13 Kommissionen gjorde sin godkendelse betinget af, at de krav, som angives i den anfægtede beslutnings afsnit V-VII og dens artikel 2-5, overholdes. Navnlig bestemmes det i beslutningens afsnit V: »Den eksisterende produktionskapacitet inden for flydende stål og varmvalsede færdigprodukter må [...] ikke øges med andet, end hvad der følger af produktivitetsforbedringer, i mindst fem år efter datoen for den sidste udbetaling af støtte ifølge omstrukturingsplanen.«
- 14 I den anfægtede beslutning stilles der dog i modsætning til beslutningerne af 12. april 1994 ikke krav om nedskæringer af produktionskapaciteten, eftersom der ikke vil »kunne foretages kapacitetsnedskæringer [...] uden at det medfører en lukning af virksomheden, da Irish Steel kun har ét varmalseværk« (afsnit V). Dog pålægges der i beslutningen Irish Steel følgende yderligere betingelser:

— Virksomhedens sortiment af færdigprodukter som meddelt Kommissionen i november 1995 må ikke udvides i de første fem år, efter at støtten er blevet udbetalt.

- Virksomheden må ikke producere større stålbjælker end dem, der indgår i dens eksisterende serie.

 - Virksomheden må ikke i hvert regnskabsår frem til den 30. juni 2000 overskride et loft over den årlige produktionen af varmvalsede færdigprodukter og halvfabrikata (blokstål).

 - Virksomheden skal i samme tidsrum begrænse sin afsætning af færdigprodukter på det europæiske marked (dvs. i Fællesskabet, Norge og Schweiz), således at den ikke overstiger et bestemt loft.
- 15 Ved akt af 18. juni 1996 ændrede Irish Steel navn til Irish Ispat Ltd (herefter »Ispat«).

Retsforhandlinger

- 16 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 10. juli 1996 har Wirtschaftsvereinigung Stahl i medfør af traktatens artikel 33 anlagt sag med påstand om annullation af den anfægtede beslutning.
- 17 Parallelt hermed har også British Steel anlagt sag med påstand om annullation af beslutningen. Denne sag er indført i registeret ved Retten som sag T-89/96.

- 18 I nærværende sag har Rådet ved processkrift indleveret til Rettens Justitskontor den 13. december 1996 fremsat begæring om at måtte intervenere i sagen til støtte for Kommissionens påstande. Ved kendelse af 5. februar 1997 har formanden for Rettens Første Udvidede Afdeling taget denne begæring til følge.
- 19 Sagsøgeren har i stævningen anmodet Retten om som led i sagens tilrettelæggelse at pålægge Kommissionen at fremlægge samtlige dokumenter vedrørende dens medlemmers vedtagelse af den anfægtede beslutning.
- 20 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Fjerde Udvidede Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling og opfordret parterne til skriftligt at besvare visse spørgsmål samt anmodet Kommissionen om at fremlægge en bekræftet kopi af dokument SEC(96) 199 og af den godkendte protokol for Kommissionens møde den 7. februar 1996. Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret mundtlige spørgsmål fra Retten i retsmødet den 25. november 1998.

Parternes påstande

- 21 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

- Den anfægtede beslutning annulleres.
- Subsidiært annulleres den anfægtede beslutning, i den udstrækning den tillader Irish Steel at forøge produktionen ud over den samlede produktion i driftsåret 1994/1995.
- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

22 Kommissionen har, støttet af Rådet, nedlagt følgende påstande:

— Sagen afvises.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Formaliteten

Parternes argumenter

23 Kommissionen har anført, at sagen ikke kan antages til realitetsbehandling. Den har anført, at annullationssøgsmål i henhold til traktatens artikel 33 »skal være indgivet inden en måned, efter at beslutningen eller henstillingen, alt efter sin art, er meddelt eller offentliggjort«. Dertil kommer, at Domstolen har fortolket EKSF-traktatens artikel 33 i forbindelse med EF-traktatens artikel 173 (efter ændring nu artikel 230 EF), hvori bestemmes, at søgsmålsfristen i tilfælde af, at den anfægtede retsakt hverken er offentliggjort eller meddelt, løber fra det tidspunkt, hvor sagsøgeren har fået kendskab til den (jf. Domstolens dom af 6.7.1988, sag 236/86, Dillinger Hüttenwerke mod Kommissionen, Sml. s. 3761).

24 Sagsøgeren er hverken blevet underrettet om eller meddelt den anfægtede beslutning, som er en individuel beslutning rettet til Irland. Kommissionen har ikke desto mindre hævdet, at sagsøgeren i det foreliggende tilfælde fik kendskab til den første gang på mødet i Det Rådgivende EKSF-Udvalg (herefter »udvalget«) den 25. oktober 1995. Under alle omstændigheder viser de

udtalelser af sagsøgeren, som blev offentliggjort i to artikler i pressen, nemlig i *Engineer* den 21. marts 1996 og *Irish Times* den 28. marts 1996, at sagsøgeren allerede på dette tidspunkt var bekendt med den anfægtede beslutnings indhold i dets helhed. Tidsfristen på en måned begyndte således at løbe senest ved slutningen af marts 1996, hvorfor sagen, som blev indbragt den 10. juli 1996, er anlagt for sent.

- 25 Kommissionen har endvidere, modsat hvad sagsøgeren har gjort gældende, anført, at artikel 33 ikke gør det muligt at vælge mellem tidspunktet for offentliggørelsen af retsakten og tidspunktet for, hvornår kendskabet til den blev opnået. Denne fortolkning følger af en række betragtninger vedrørende bl.a. meningen og formålet med tidsfristen, som navnlig er begrundet i hensynet til retssikkerheden, betydningen for de interesserede parter af at kunne reagere hurtigt, og bl.a. af Rettens dom af 12. december 1996 (sag T-380/94, AIUFFASS og AKT mod Kommissionen, Sml. II, s. 2169, præmis 42).
- 26 Selv om man til sagsøgerens fordel antog, at selskabet på det pågældende tidspunkt ikke havde kendskab til den anfægtede beslutning som helhed, følger det under alle omstændigheder af fast retspraksis, at det påhviler den, som er blevet bekendt med en retsakt, »inden for en rimelig frist at begære retsaktens fuldstændige ordlyd meddelt« (jf. Domstolens kendelse af 5.3.1993, sag C-102/92, Ferriere Acciaierie Sarde mod Kommissionen, Sml. I, s. 801, præmis 18 og 19). Sagsøgeren har ikke overholdt denne forpligtelse.
- 27 Sagsøgeren har for sin part bestridt, at sagen er anlagt for sent. Ifølge traktatens artikel 33 er retsaktens offentliggørelse den begivenhed, hvorfra fristen begynder at løbe. Sagsøgeren har ligeledes påstået ikke at have haft kendskab til den anfægtede beslutnings fulde ordlyd, før den blev offentliggjort. Under alle omstændigheder kunne sagsøgeren ifølge traktatens artikel 33 vælge mellem at indbringe søgsmålet umiddelbart efter at have fået kendskab til den anfægtede beslutning, eller efter at denne var blevet offentliggjort.

Retten bemærkninger

- 28 Det bestemmes i traktatens artikel 33, stk. 3, at annullationsøgsmål skal indbringes inden en måned, efter at beslutningen eller henstillingen, alt efter tilfældet, er meddelt eller offentliggjort. Domstolen har fortolket denne bestemmelse i relation til EF-traktatens artikel 173, stk. 5, og afgjort, at hvis en retsakt hverken er offentliggjort eller meddelt — og kun i dette tilfælde — skal den, som er bekendt med, at retsakten berører ham, selv inden for en rimelig frist begære retsaktens fuldstændige ordlyd meddelt. Bortset fra denne begrænsning løber søgsmålsfristen først fra det tidspunkt, hvor den berørte tredjemand erhverver et så nøjagtigt kendskab til retsaktens indhold og begrundelse, at han kan gøre brug af sin søgsmålsret (jf. dommen i sagen Dillinger Hüttenwerke mod Kommissionen, præmis 14, og den deri nævnte retspraksis, og af 6.12.1990, sag C-180/88, Wirtschaftsvereinigung Eisen- und Stahlindustrie mod Kommissionen, Sml. I, s. 4413, præmis 22, 23 og 24).
- 29 Desuden har Retten allerede inden for rammerne af EF-traktaten afgjort, at kriteriet om den dato, på hvilken sagsøgeren har fået kendskab til retsakten, som udgangspunkt for søgsmålsfristen, er subsidiært i forhold til kriterierne om retsaktens offentliggørelse eller meddelelse (jf. Rettens dom af 15.9.1998, sag T-11/95, BP Chemicals mod Kommissionen, Sml. II, s. 3235, præmis 47, og den deri nævnte retspraksis).
- 30 I den foreliggende sag blev den anfægtede beslutning offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* den 21. maj 1996. Da stævningen blev indleveret den 10. juli 1996, må det derfor konstateres, at den blev indgivet inden udløbet af den frist på en måned, der er fastsat i traktatens artikel 33, stk. 3, og som i henhold til artikel 102, stk. 1 og 2, i Rettens procesreglement og artikel 1 i bilag II til Domstolens procesreglement begynder at løbe femtendedagen efter, at retsakten er blevet offentliggjort, forlænget med seks dage under hensyn til afstanden.

- 31 Det er derfor uforholdende at lade det subsidiære kriterium finde anvendelse, og Kommissionens argumenter om, at sagsøgeren havde fået kendskab til den anfægtede beslutning, før den blev offentliggjort, eller at sagsøgeren inden for en rimelig frist burde have begæret dens fulde ordlyd meddelt, er således irrelevante.
- 32 Det følger af det foranstående, at der ikke kan gives Kommissionen medhold i formalitetsindsigelsen.

Realiteten

- 33 Sagsøgeren har til støtte for sin annullationspåstand fremført en række klagepunkter, som kan sammenfattes i to anbringender, hvoraf den første er, at der er sket en tilsidesættelse af traktaten eller af en retsregel vedrørende dennes gennemførelse, og den anden, at der er sket en tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter.
- 34 Efter at Kommissionen havde fremlagt en række dokumenter, frafaldt sagsøgeren under retsmødet et af punkterne i sidstnævnte anbringende, hvorefter kollegialitetsprincippet var blevet overtrådt.

Anbringendet om tilsidesættelse af traktaten eller af en retsregel vedrørende dennes gennemførelse

- 35 Dette anbringende omfatter i det væsentlige ni af de af sagsøgeren fremførte klagepunkter. Den anfægtede beslutning er ugyldig, fordi den ikke er i overensstemmelse med femte kodeks, fordi den tilsidesætter betingelserne for anvendelse af traktatens artikel 95, fordi den tilsidesætter den indre sammenhæng i

traktatens artikel 3, fordi den tilsidesætter princippet om indskrænkende fortolkning, fordi den lovliggør ikke-forelagt støtte, fordi den tilsidesætter ligebehandlingsprincippet, fordi den tilsidesætter traktatens artikel 56, stk. 2, fordi den tilsidesætter princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, og, endelig, fordi den krænker proportionalitetsprincippet.

Tilsidesættelse af femte kodeks

— Parternes argumenter

- ³⁶ Sagsøgeren har anført, at femte kodeks er en overordnet generel retsregel, som Kommissionen skal overholde, når den vedtager individuelle beslutninger. Støttekodeksen er i henhold til traktatens artikel 14, stk. 2, bindende i alle sine enkeltheder og skal overholdes af alle, som er undergivet Fællesskabets retsorden, herunder også institutionerne. Da den indeholder detaljerede regler for politikken med hensyn til støtte til jern- og stålindustrien, har Kommissionen ved at gøre undtagelse fra dens bestemmelser tilsidesat princippet om retskildernes trinfølge og legalitetsprincippet. Sagsøgeren har herved henvist til Rettens domme af 8. juni 1995 (sag T-7/93, Langnese-Iglo mod Kommissionen, Sml. II, s. 1533, præmis 208, og sag T-9/93, Schöller mod Kommissionen, Sml. II, s. 1611).
- ³⁷ Endvidere giver femte kodeks i modsætning til de foregående efter sagsøgerens opfattelse ikke mulighed for at gøre undtagelse. Det er således kun støtte, der overholder bestemmelserne i støttekodeksens artikel 2-5, der kan anses for forenelig med fællesmarkedets retmæssige funktion og, følgelig, godkendes af Kommissionen.
- ³⁸ Desuden gav Rådet og Kommissionen, som var klar over Irish Steel's vanskelige situation, i forbindelse med vedtagelsen af femte kodeks udtrykkelig udtryk for, at

de nøje ville kræve forbuddet mod offentlig støtte inden for jern- og stålindustrien overholdt og forhindre, at der blev gjort undtagelse herfra. Irish Steel's krise er typisk for denne industri og udgør derfor på ingen måde en uventet udvikling.

- 39 Kommissionen har bestridt, at femte kodeks har den bindende og udtømmende karakter, som sagsøgeren har anført. Dette ville forudsætte, at Kommissionens beslutning om vedtagelse af kodeksen havde medført en ændring af traktaten i form af en bindende fastlæggelse af rækkevidden af traktatens artikel 95. Den fortolkning, hvorefter en bestemmelse i en sekundær retsakt — således, at hele proceduren for traktatændringer omgås — kan føre til en ændring af en bestemmelse i en primær retsakt, kan ikke godtages. Efter Kommissionens opfattelse kan traktatens artikel 95 altid danne hjemmel for vedtagelse af ad hoc-beslutninger om tildeling af støtte under særlige omstændigheder, såfremt betingelserne for dens anvendelse er opfyldt.
- 40 Rådet har anført, at støttekodeksen og den anfægtede beslutning formelt begge er baseret på traktatens artikel 95, stk. 1. De to retsakter har derfor samme juridiske karakter og rang. Støttekodeksen er følgelig ikke en retskilde, som er placeret højere i trinfølgen end den anfægtede beslutning, og det kræves ikke, at beslutningen er i overensstemmelse hermed.

— Rettens bemærkninger

- 41 Det bemærkes indledningsvis, at det fremgår af begrundelsen for femte kodeks (jf. navnlig afsnit I), at den først og fremmest tog sigte på »at sikre, at jern- og stålindustrien ikke fratages muligheden for at få tildelt støtte til forskning og udvikling og støtte til tilpasning af anlæggene til de nye miljøbeskyttelsesnormer«. For at mindske overkapaciteten og genskabe markedslige vægten tillod

kodeksen endvidere på visse betingelser »støtte med socialt sigte, som vil kunne fremme en delvis lukning af anlæg, og støtte til finansiering af en definitiv afvikling af de mindst konkurrencedygtige virksomheders EKSF-aktiviteter«. Retten har allerede afgjort, bl.a. i British Steel-dommen (præmis 47 og 49), at kodeksen generelt omhandlede visse former for støtte, som efter kodeksen ansås for forenelige med traktaten. Ved kodeksen indførtes der en række generelle undtagelser fra statsstøtteforbuddet, men de omfattede udelukkende støtte til forskning og udvikling, støtte til miljøbeskyttelse, støtte til lukning samt regional støtte til jern- og stålvirksomheder etableret i visse medlemsstater eller i en del af disse, og de pågældende støtteforanstaltninger skulle opfylde visse betingelser.

42 Støttekodeksen er således kun et udtømmende og bindende regelsæt for så vidt angår de former for støtte, som er opregnet i den, og som i kodeksen anses for forenelige med traktaten. På dette område indfører den en almindeligt gældende ordning, som har til formål at sikre, at enhver støtte, som er omfattet af de i kodeksen fastlagte fritagne kategorier, underlægges ensartede vilkår som led i én og samme procedure. Kommissionen er kun bundet af denne ordning, når den skal vurdere, om støtte, der er omfattet af kodeksen, er forenelig med traktaten. Kommissionen kan følgelig ikke godkende støtte af den art ved en individuel beslutning, når der er tale om støtte, som strider mod de ved kodeksen indførte generelle regler (jf. EISA-dommen, præmis 71, British Steel-dommen, præmis 50, og Wirtschaftsvereinigung-dommen, præmis 42).

43 Hvad derimod angår støtte, der ikke er omfattet af en af de former for støtte, som i henhold til kodeksen er undtaget fra forbuddet, kan sådanne former for støtte være genstand for en individuel fritagelse fra forbuddet, hvis Kommissionen som led i sine skønsmæssige beføjelser i henhold til traktatens artikel 95 finder, at der er tale om støtte, som er nødvendig for at virkeliggøre målsætningerne med traktaten. Støttekodeksen kan ikke have til formål at forbyde støtte, der ikke er omfattet af nogen af de kategorier, som udtømmende opregnes i den. Kommissionen har ikke kompetence efter traktatens artikel 95, stk. 1 og 2 — der kun angår tilfælde, som ikke omhandles i traktaten (jf. Domstolens dom af 12.7.1962, sag 9/61, Nederlandene mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 325, org. ref.: Rec. s. 413, præmis 2) — til at forbyde visse former for støtte, idet et sådant forbud allerede fremgår af selve traktaten, jf. artikel 4, litra c). Støtte, der ikke falder ind under en af de kategorier, som kodeksen undtager fra forbuddet, er således fortsat alene omfattet af traktatens artikel 4, litra c). Det gælder herefter, at må sådanne former for støtte alligevel anses for nødvendige for

at virkeliggøre målsætningerne med traktaten, kan Kommissionen gøre brug af sin kompetence i henhold til traktatens artikel 95 til at gribe ind over for en sådan situation, der ikke har været forudset, i givet fald i form af en individuel beslutning (jf. EISA-dommen, præmis 72, British Steel-dommen, præmis 51 og Wirtschaftsvereinigung-dommen, præmis 43).

- 44 I den foreliggende sag muliggør den statsstøtte, som er omhandlet i den anfægtede beslutning, en omstrukturering og dermed en privatisering af Irish Steel, og den er derfor ikke omfattet af støttekodeksens anvendelsesområde. Kommissionen havde derfor fornødent grundlag til at godkende støtten ved en individuel beslutning vedtaget på grundlag af traktatens artikel 95, såfremt de deri fastsatte betingelser var opfyldt.
- 45 Under retsmødet gjorde sagsøgeren derimod under henvisning til EISA-dommen, British Steel-dommen og Wirtschaftsvereinigung-dommen gældende, at de kontante tilskud på 2,36 mio. IEP og 0,628 mio. IEP til dækning af henholdsvis særlige miljøforanstaltninger og et underskud i pensionsfonden var omfattet af de i kodeksen opregnede kategorier, og at Kommissionen derfor ikke havde kompetence til at godkende dem uden at følge den i kodeksen fastsatte procedure.
- 46 I støttekodeksens artikel 3 undtages »støtte ydet til fremme af tilpasningen til nye lovbestemte miljøbeskyttelsesnormer af anlæg, som har været i drift i mindst to år før disse normers ikrafttrædelse«, forudsat at den samlede støtte »udtrykt i nettosubventionsækvivalent [...] ikke overstige[r] 15% af de investeringsudgifter, der er direkte knyttet til den pågældende miljøbeskyttelsesforanstaltning«.
- 47 Den del af støtten, der skal anvendes til dækning af særlige miljøforanstaltninger (jf. ovenfor, præmis 10), er ikke omfattet af anvendelsesområdet for kodeksens artikel 3. Det har ganske vist til formål at finansiere tilpasningen af anlæggene til

de nye miljøbeskyttelsesnormer, men det overstiger udtrykt i nettosubventionsækvivalent 15% af de investeringsudgifter, der er knyttet til de pågældende foranstaltninger. Det er derfor ikke undtaget fra det generelle forbud i traktatens artikel 4, litra c), i medfør af kodeksens artikel 3.

48 På samme måde undtager støttekodeksens artikel 4 i princippet »støtte til dækning af ydelser, der udbetales til arbejdstagere, som er stillet til rådighed, eller som førtidspensioneres«, fra forbuddet i traktatens artikel 4, litra c), hvis en række betingelser er opfyldt.

49 Ovennævnte tilskud på 0,628 mio. IEP indgår imidlertid i en påtænkt støtte til omstruktureringen af Irish Steel, som hverken tager sigte på en delvis lukning af virksomheden eller en definitiv indstilling af dens produktion.

50 De nævnte støtteforanstaltninger kunne derfor godkendes ved en individuel beslutning direkte baseret på traktatens artikel 95, eftersom de deri fastsatte betingelser var opfyldt (jf. præmis 43 og 44 ovenfor). Da den anfægtede beslutnings anvendelsesområde ikke er sammenfaldende med støttekodeksens, idet den kun i et enkeltstående tilfælde godkender støtteforanstaltninger, hvis begrundelser har karakter af undtagelser, og som principielt er uforenelige med traktaten, er støttekodeksen helt irrelevant for den undtagelse, som godkendes ved beslutningen. Den er derfor ikke undergivet de i kodeksen fastsatte betingelser og har følgelig karakter af en tilføjelse hertil, som er nødvendig for at virkeliggøre målsætningerne med traktaten.

51 Det følger af det foranstående, at den anfægtede beslutning ikke kan anses for at udgøre en uberettiget undtagelse fra femte kodeks, men at den tværtimod udgør en foranstaltning, der, ligesom kodeksen, er baseret på traktatens artikel 95, stk. 1 og 2. Henvisningen til dommene i sagerne Langnese-Iglo mod Kommissionen og Schöller mod Kommissionen er derfor ikke relevant i denne forbindelse, eftersom den anfægtede beslutning ikke er vedtaget inden for rammerne af femte kodeks.

- 52 Det følger af det foranstående, at den anfægtede beslutning ikke er retsstridig, fordi den, som påstået, tilsidesætter støttekodeksen.

Tilsidesættelse af betingelserne for anvendelse af traktatens artikel 95

— Parternes argumenter

- 53 Sagsøgeren har anført, at Kommissionen ikke kunne basere den anfægtede beslutning på traktatens artikel 95. Traktatens artikel 4, litra c), forbyder »tilskud eller anden støtte ydet af staterne eller særlige byrder pålagt af dem, i hvilken som helst form dette sker«. Offentlig støtte udgør derfor ikke »et tilfælde, som ikke omhandles i denne traktat«, hvori det er berettiget at støtte sig på traktatens artikel 95. Sagsøgeren har ligeledes anført, at udtrykket »et tilfælde, som ikke omhandles i denne traktat«, skal opfattes således, at det indbefatter »ikke-regulerede« tilfælde, hvilket i betragtning af forbuddet i traktatens artikel 4, litra c), ikke omfatter offentlig støtte. Offentlig støtte er tværtimod omhandlet i traktaten og forbudt. Der er i øvrigt tale om et rent retligt spørgsmål, hvor Kommissionen ikke er indrømmet noget skøn.
- 54 Sagsøgeren har endvidere anført, at selv om Kommissionen i den anfægtede beslutnings afsnit IV, første afsnit, anfører, at tilskuddet til Irish Steel bidrager til gennemførelsen af traktatens mål, navnlig de i artikel 2 og 3 fastsatte, fremgår det ikke klart, hvilke mål det drejer sig om. Desuden præciseres det i traktatens artikel 2, stk. 1, at Fællesskabets mål skal søges virkeliggjort »ved oprettelsen af et fælles marked på de i artikel 4 fastsatte betingelser«. Sagsøgeren mener ikke, at

det i betragtning af forbuddet i artikel 4, litra c), er lovligt at træffe foranstaltninger, som er i strid med denne bestemmelse, og begrunde dem med gennemførelsen af de i traktatens artikel 2, 3 og 4 angivne mål.

55 Desuden bidrager den omtvistede støtte efter sagsøgerens opfattelse ikke til virkeliggørelsen af de i traktatens artikel 2 og 3 angivne mål. Ingen af støtteelementerne bidrager til en »modernisering af produktionen« eller en »kvalitetsforbedring«, eftersom støtten tager sigte på at kompensere tidligere lidte tab. I betragtning af det for store udbud inden for jern- og stålindustrien kan den heller ikke bidrage til at »fremme udviklingen af den internationale vareudveksling«. For så vidt angår det i traktatens artikel 3, litra d), angivne mål, hvorefter Fællesskabet skal »overvåge opretholdelsen af sådanne vilkår, at virksomhederne tilskyndes til at udvikle og forbedre deres produktionsapparat«, ville sikkerheden for altid at kunne opnå kompensation for tab i form af offentlig støtte fritage en virksomhed for at klare sig i konkurrencen gennem fornyelse og rationalisering. Det samme gælder hensynet til forbrugernes interesser. Støtten tager nemlig hverken sigte på »en regelmæssig forsyning af det fælles marked under hensyntagen til tredjelands behov« eller på at »sikre alle forbrugere i det fælles marked [...] lige adgang til produktionskilderne«, eftersom forsyningen efter sagsøgerens opfattelse kan sikres af Fællesskabets rentable stålproducenter. Heller ikke det i traktatens artikel 2, stk. 1, angivne mål, »fremme af beskæftigelsen«, kan på grund af forbuddet i traktatens artikel 4, litra c), søges virkeliggjort gennem offentlig støtte eller individuelle foranstaltninger.

56 Endelig er den anfægtede beslutning efter sagsøgerens opfattelse ligeledes ugyldig, fordi den ikke er uomgængeligt nødvendig for at opfylde traktatens mål. Sagsøgeren har herved henvist til Domstolens dom af 3. oktober 1985 i sagen Tyskland mod Kommissionen (sag 214/83, Sml. s. 3053, præmis 30).

57 Med hensyn til, om betingelserne for anvendelse af traktatens artikel 95 var opfyldt, har Kommissionen understreget, at formålet med denne bestemmelse er at gøre det muligt for den at reagere hurtigt, effektivt og hensigtsmæssigt på uforudsete situationer, som bringer virkeliggørelsen af traktatens mål i fare.

Derfor er Kommissionen, i modsætning til hvad sagsøgeren har anført, indrømmet et bredt skøn med hensyn til at vurdere, om en faktisk situation udgør »et tilfælde, som ikke omhandles i denne traktat«, og som kan begrunde anvendelsen af traktatens artikel 95. Desuden har sagsøgeren heller ikke forklaret, hvorledes Kommissionen har gjort sig skyldig i magtfordrejning ved at betegne Irish Steel's situation som et ekstraordinært tilfælde, der ikke er forudset i traktaten, og ved at vedtage den anfægtede beslutning. Det samme gælder betingelserne om, at støtten skal være nødvendig, henholdsvis uomgængeligt nødvendig.

— Rettens bemærkninger

- 58 Traktatens artikel 4, litra c), forbyder principielt statsstøtte inden for Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab, for så vidt denne form for støtte kan undergrave virkeliggørelsen af de afgørende målsætninger med Fællesskabet, således som disse er fastlagt i traktaten, herunder navnlig målsætningen om indførelse af en ordning med fri konkurrence.
- 59 Det nævnte forbud indebærer dog ikke, at enhver statsstøtte inden for EKSF skal anses for uforenelig med målsætningerne med traktaten. Fortolket i lyset af samtlige målsætninger med denne, således som disse er fastlagt i artikel 2, 3 og 4, tilsigter traktatens artikel 4, litra c), ikke at være til hinder for ydelse af statsstøtte, der kan bidrage til virkeliggørelsen af målsætningerne med traktaten. I henhold til bestemmelsen tilkommer det fællesskabsinstitutionerne at vurdere, om en statsstøtte er forenelig med traktaten, og i givet fald at godkende ydelsen af en sådan støtte inden for traktatens anvendelsesområde. Dette bekræftes af Domstolens dom af 23. februar 1961 (sag 30/59, De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 211, org. ref.: Rec. s. 1, på s. 43) og British Steel-dommen, præmis 41, hvori det fastslås, at ligesom visse former for ikke-statslig finansiel bistand til kul- og stålproducerende virksomheder, der har hjemmel i traktatens artikel 55, stk. 2, og artikel 58, stk. 2, kun kan ydes via Kommissionen eller på grundlag af dennes udtrykkelige tilladelse, skal traktatens artikel 4, litra c), fortolkes således, at bestemmelsen

tillægger fællesskabsinstitutionerne en eksklusiv kompetence med hensyn til støtte inden for Fællesskabet.

- 60 Ifølge ordningen i henhold til traktaten som helhed er artikel 4, litra c), derfor ikke til hinder for, at Kommissionen undtagelsesvis på grundlag af samme traktats artikel 95, stk. 1 og 2, for at tage højde for situationer, der ikke har været forudset, godkender støtte, som medlemsstaterne påtænker at yde, og som er forenelig med traktatens målsætninger (jf. dommen i sagen Nederlandene mod Den Høje Myndighed, og British Steel-dommen, præmis 42).
- 61 Desuden er Kommissionen, for så vidt EKSF-traktaten i modsætning til EF-traktaten ikke tillægger den eller Rådet nogen særlig kompetence til at godkende statsstøtte, følgelig i henhold til traktatens artikel 95, stk. 1 og 2, beføjet til at træffe bestemmelse om enhver foranstaltning, der er nødvendig for at virkeliggøre målsætningerne med traktaten, og dermed til efter den i traktaten fastlagte procedure at godkende støtte, som den finder nødvendig for at virkeliggøre disse målsætninger (jf. bl.a. EISA-dommen, præmis 61-64, og den deri nævnte retspraksis). I modsætning til hvad sagsøgeren har anført, forbyder traktaten ikke statsstøtte, som er fundet nødvendig for, at det fælles stålmarked kan fungere efter hensigten.
- 62 Dette krav er navnlig opfyldt, når jern- og stålindustrien er udsat for en ganske usædvanlig krisesituation. Domstolen har herved i dommen i sagen Tyskland mod Kommissionen, fremhævet »den snævre forbindelse, der inden for rammerne af EKSF-traktatens gennemførelse består i krisetider mellem tildelingen af støtte til jern- og stålindustrien og den strukturomlægningsindsats, der påhviler denne industri« (præmis 30). Det henhører under Kommissionen som led i denne gennemførelse skønsomt at vurdere, om den støtte, der tiltænkes ydet som bidrag til strukturomlægningen, er forenelig med traktatens grundlæggende principper (jf. EISA-dommen, præmis 77 og 78).
- 63 På dette område skal Domstolen således alene efterprøve, om Kommissionen har overskredet grænserne for sit skøn som følge af en urigtig opfattelse af de faktiske

forhold eller en åbenbart urigtig bedømmelse af disse eller som følge af magtfordrejning eller procedurefordrejning (jf. bl.a. Domstolens dom af 15.6.1993, sag C-225/91, Matra mod Kommissionen, Sml. I, s. 3203, præmis 25).

- 64 Det anføres i afsnit IV i den anfægtede beslutning, at dens målsætning er »at tilføre den irske stålindustri en struktur, som er sund og økonomisk levedygtig«. Det skal derfor efterprøves, for det første, om en sådan målsætning er forenelig med de i traktatens artikel 2 og 3 angivne mål, og, for det andet, om den anfægtede beslutning var nødvendig for at virkeliggøre disse mål.
- 65 Det bemærkes, at det fremgår af fast retspraksis, at Kommissionens rolle, når henses til de i traktaten fastlagte forskelligartede målsætninger, er at påse, at der hele tiden foretages en rimelig afvejning mellem hensynene til disse forskellige målsætninger, nærmere bestemt således, at Kommissionen skal gøre brug af sine skønsmæssige beføjelser med henblik på at tilgodese den fælles interesse (jf. Domstolens dom af 13.6.1958, sag 9/56, Meroni mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 55, org. ref.: Rec. s. 9, på s. 43, af 21.6.1958, sag 8/57, Groupement des hauts fourneaux et aciéries belges mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 105, org. ref.: Rec. s. 223, på s. 242, og af 29.9.1987, forenede sager 351/85 og 360/85, Fabrique de fer de Charleroi og Dillinger Hüttenwerke mod Kommissionen, Sml. s. 3639, præmis 15). Domstolen har navnlig i dommen af 18. marts 1980 (forenede sager 154/78, 205/78, 206/78, 226/78, 227/78, 228/78, 263/78, 264/78, 31/79, 39/79, 83/79 og 85/79, Valsabbia m.fl. mod Kommissionen, Sml. s. 907, præmis 54) fastslået, at hvis Kommissionen påviser modsætninger mellem de forskellige individuelt forfulgte mål, skal den give det ene eller det andet af målene i traktatens artikel 3 den forrang, som i betragtning af de økonomiske omstændigheder, som ligger til grund for dens beslutninger, forekommer den nødvendig.
- 66 Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt en sanering af den støttemodtagende virksomheds økonomi bidrager til virkeliggørelsen af målsætningerne med traktaten, bemærkes, sådan som Retten udtalte i EISA-dommen, British Steel-dommen og Wirtschaftsvereinigung-dommen, at når en virksomhed privatiseres med henblik på at sikre dens levedygtighed, og der i et rimeligt omfang nedlægges arbejdspladser, bidrager det til at virkeliggøre målsætningerne med traktaten, når henses til jern- og stålindustriens sårbarhed og til, at en fortsat eller ligefrem

forværret krise ville have kunnet skabe meget alvorlige og vedvarende forstyrrelser i den pågældende medlemsstats økonomi. Det er ikke blevet bestridt, at hensigten med den omtvistede støtte er at lette privatiseringen af den offentlige virksomhed, som den er blevet tildelt, omstruktureringen af de eksisterende anlæg og nedlæggelsen af arbejdspladser i et rimeligt omfang (jf. afsnit II i den anfægtede beslutning). Det er heller ikke blevet bestridt, at jern- og stålindustrien i flere medlemsstater har en afgørende betydning som følge af, at produktionsanlæggene er beliggende i områder med stor arbejdsløshed, og som følge af de involverede økonomiske interesser. Under disse omstændigheder ville eventuelle beslutninger om lukning af anlæg og om nedlæggelse af arbejdspladser i mangel af støtteforanstaltninger fra det offentlige kunne skabe meget alvorlige samfundsproblemer, navnlig i form af en større arbejdsløshed og en risiko for, at der blev skabt en alvorlig økonomisk og social krisesituation (jf. British Steel-dommen, præmis 107). At Irish Steel er Irlands eneste jern- og stålvirksomhed, ville uundgåeligt forstærke de skadevirkninger, som en lukning ville medføre for økonomien og beskæftigelsen i denne medlemsstat.

- 67 Under disse omstændigheder opfylder den anfægtede beslutning derved, at den har til formål at løse de nævnte problemer på grundlag af en sanering af Irish Steel's økonomi, traktatens krav, idet den ubestrideligt tilsigter at »bevare stabiliteten i beskæftigelsen«, jf. artikel 2, stk. 2. Desuden forfølger den de i traktatens artikel 3 fastlagte målsætninger vedrørende bl.a. »opretholdelsen af sådanne vilkår, at virksomhederne tilskyndes til at udvikle og forbedre deres produktionsapparat« [litra d)], samt vedrørende fremme af »en regelmæssig udvidelse og modernisering af produktionen samt en kvalitetsforbedring på en måde, der udelukker enhver beskyttelsesforanstaltning mod konkurrerende industrier« [litra g)] (jf. herom British Steel-dommen, præmis 108).
- 68 Det følger af det foranstående, at der i den anfægtede beslutning er foretaget en rimelig afvejning af forskellige målsætninger med traktaten med henblik på at sikre, at fællesmarkedet fungerer efter hensigten.
- 69 Dernæst må det efterprøves, om den anfægtede beslutning var nødvendig for at virkeliggøre disse målsætninger. Som Domstolen har fastslået i dommen i sagen Tyskland mod Kommissionen (præmis 30), kan Kommissionen »under ingen omstændigheder godkende tildeling af statsstøtte, som ikke [er] uomgængeligt

nødvendig for at opfylde traktatens formål, og som [er] egnet til at skabe konkurrencefordrejninger på det fælles stålmarked« (British Steel-dommen, præmis 110).

- 70 Det bemærkes indledningsvis, at det af Domstolens faste praksis vedrørende statsstøtte fremgår, at »Kommissionen har fået tillagt et skøn, hvis udøvelse indebærer økonomiske og sociale vurderinger, som må foretages i en fællesskabssammenhæng« (Domstolens dom af 17.9.1980, sag 730/79, Philip Morris mod Kommissionen, Sml. s. 2671, præmis 24, og dommen i sagen Matra mod Kommissionen, Rettens dom af 13.9.1995, forenede sager T-244/93 og T-486/93, TWD mod Kommissionen, Sml. II, s. 2265, præmis 82, samt British Steel-dommen, præmis 112).
- 71 Det fremgår af såvel den anfægtede beslutning (jf. afsnit III) som meddelelsen af 11. oktober 1995, at den omstruktureringsplan, der var knyttet til privatiseringen af Irish Steel, blev forelagt Kommissionen som den eneste løsning, der ville gøre det muligt for selskabet at genvinde sin levedygtighed med de mindst mulige sociale og økonomiske omkostninger (jf. navnlig meddelelsens punkt 5 ff.). At selskabet skulle sælges til en privat investor, som ville drive virksomhed på internationalt plan, som havde stor erfaring inden for jern- og stålindustrien samt evne til at sanere urentable jern- og stålvirksomheders økonomi, indgik i den afvejning, der foranledigede Kommissionen til at vedtage den anfægtede beslutning. Desuden var gennemførligheden af den omstruktureringsplan, der var knyttet til privatiseringen af Irish Steel, blevet bekræftet af uafhængige eksperter, der havde fundet, at de investeringer, som Ispat International havde foreslået, ville gøre det muligt at gennemføre den nødvendige effektivitetsforbedring og mindske omkostningerne (jf. bl.a. punkt 7.15-7.18 og 13.1 i meddelelsen af 11.10.1995).
- 72 Det følger af det foranstående, at sagsøgeren intet konkret har fremført, hvoraf det kan udledes, at Kommissionen har tilsidesat betingelserne for anvendelse af traktatens artikel 95.

Tilsidesættelse af den indre sammenhæng i traktatens artikel 3

— Parternes argumenter

- 73 Sagsøgeren har anført, at den anfægtede beslutning hverken bidrager til virkeliggørelsen af de i traktatens artikel 3 angivne mål eller, når det ikke er muligt at bringe disse i indbyrdes overensstemmelse, blot ét af dem, og at den under alle omstændigheder ikke er nødvendig for virkeliggørelsen af de mål, den foregiver at forfølge. Det af Kommissionen angivne mål, hvorefter »forsyningen skal ske tæt på forbrugeren«, fremgår, for det første, ikke af traktaten, og er, for det andet, irrelevant, eftersom hovedmålet på dette område er at sikre forbrugerne lige adgang til markedet og ikke en adgang tæt på markedet. Sagsøgeren har herved anført, at kun 6% af Irish Steel's omsætning finder sted i Irland.
- 74 Kommissionen har bestridt påstanden om, at den anfægtede beslutning ikke kan bidrage til virkeliggørelsen af de i traktatens artikel 3 angivne mål.

— Rettens bemærkninger

- 75 Denne del af første anbringende er en gentagelse af sagsøgerens argumentation med hensyn til, om støtten er nødvendig for at virkeliggøre traktatens mål (jf. ovenfor, præmis 55, 56 og 57). Retten har allerede fundet, at der ikke er grundlag for dette klagepunkt. Det skal dog under alle omstændigheder understreges, at Domstolen i sin dom i sagen *Groupement des hauts fourneaux et aciéries belges mod Den Høje Myndighed* (Rec. s. 242) udtalte: »I praksis må man, da målene i artikel 3 udgør almindelige principper, mod hvis gennemførelse og indbyrdes overensstemmelse man i videst muligt omfang skal stræbe, dog tilvejebringe en vis

overensstemmelse mellem disse forskellige mål, idet det er åbenbart umuligt at gennemføre dem alle samtidig og hver især fuldt ud.«

- 76 I det foreliggende tilfælde fastslog Kommissionen som led i udøvelsen af sine skønsbeføjelser, at saneringsplanen for Irish Steel i den krisesituation, som havde ramt jern- og stålindustrien (og som omtales i afsnit I i den anfægtede beslutning), udgjorde et passende middel med henblik på virkeliggørelsen af en række af de i traktaten angivne mål, bl.a. de ovenfor i præmis 67 nævnte. Den af sagsøgeren fremførte argumentation, navnlig med hensyn til det mål, hvorefter »forsyningen skal ske tæt på forbrugeren«, er ikke tilstrækkelig til at godtgøre, at Kommissionen anlagde et åbenbart urigtigt skøn, eftersom dette mål kun er et af dem, der indgik i den afvejning, Kommissionen foretog, da den vedtog den anfægtede beslutning.
- 77 Sagsøgeren har således intet fremført, der gør det muligt at antage, at Kommissionen anlagde et urigtigt skøn, da den fandt den omtvistede støtte formålstjenlig og nødvendig for virkeliggørelsen af en række af traktatens mål. Det må herefter fastslås, at klagepunktet vedrørende tilsidesættelse af den indre sammenhæng i traktatens artikel 3 ligeledes må forkastes.

Tilsidesættelse af princippet om indskrænkende fortolkning

— Parternes argumenter

- 78 Sagsøgeren har anført, at den anfægtede beslutning tilsidesætter princippet om indskrænkende fortolkning, således som det fremgår af Domstolens praksis vedrørende fortolkningen af EF-traktatens artikel 36 (efter ændring nu artikel 30 EF), EF-traktatens artikel 48 (efter ændring nu artikel 39 EF) og EF-traktatens

artikel 55 (efter ændring nu artikel 45 EF). Efter sagsøgerens opfattelse har Kommissionen selv forsvaret dette princip i forbindelse med anvendelsen af EF-traktatens artikel 92 (efter ændring nu artikel 87 EF), idet den har udtalt, at »undtagelserne fra det i EØF-traktatens artikel 92, stk. 1, anførte princip, der er anført i samme artikels stk. 3, [skal] fortolkes restriktivt ved undersøgelsen af enhver støtteordning eller individuel støtteforanstaltning« (Kommissionens beslutning 89/348/EØF af 23.11.1988 om den franske regerings støtte til en virksomhed, som fremstiller udstyr til automobilektoren — Valéo (EFT 1989 L 143, s. 44, afsnit VI, andet afsnit).

79 Sagsøgeren mener, at det må udledes heraf, at varigheden og omfanget af de undtagelser fra traktatens artikel 4, litra c), der gøres på grundlag af traktatens artikel 95, skal begrænses til det strengt nødvendige, at de kun kan godkendes som midlertidige, og at de skal anvendes ens over for alle virksomheder. Det er følgelig kun støttekodeksen, der opfylder disse betingelser. At støtte sig på traktatens artikel 95, som i den anfægtede beslutning, tjener kun til at gøre støtte til virksomhederne til en permanent foranstaltning, men vil aldrig gøre dem rentable.

80 Sagsøgeren har anført, at Irish Steel gentagne gange har modtaget offentlig støtte. Således modtog virksomheden i perioden 1980-1985 støtte til en samlet værdi af 183 mio. IEP (jf. meddelelse 95/C). Dette tilskud oversteg den indbetalte egenkapital på 125 mio. IEP. Hvis princippet om indskrænkende fortolkning anvendes, vil en virksomhed kun én gang kunne subsidieres i et omfang, der svarer til dens egen kapital.

81 Kommissionen finder, at sagsøgeren med urette ligestiller traktatens artikel 95 med en undtagelsesordning. Denne bestemmelse henviser ikke specifikt til noget princip i traktaten, men skal, i lighed med EF-traktatens artikel 235 (efter ændring nu artikel 308 EF), gøre det muligt at virkeliggøre traktatens mål i tilfælde, som ikke er forudset heri.

— Rettens bemærkninger

- 82 Sagsøgerens argumentation bygger på den antagelse, som Retten allerede har fundet fejlagtig, at kun støttekodeksen opfylder betingelserne for at anvende traktatens artikel 95 i forbindelse med statsstøtte. Med hensyn til støttens nødvendighed for at virkeliggøre en række af traktatens mål har Retten ligeledes fastslået, at betingelserne for at anvende traktatens artikel 95 er opfyldt i det foreliggende tilfælde (jf. ovenfor, præmis 70, 71 og 72).
- 83 Under alle omstændigheder er det anførte princip ikke blevet tilsidesat. Det fremgår nemlig af afsnit IV, andet afsnit, og afsnit VI i den anfægtede beslutning, at den omtvistede støtte er gjort tidsbegrænset. Der er således i beslutningen (artikel 1, stk. 2) fastsat en frist for, hvornår den støttemodtagende virksomhed skal være blevet rentabel igen, nemlig den 30. juni 1998. På samme måde er der i beslutningen fastsat en række betingelser (jf. ovenfor, præmis 13 og 14), som skal sikre, at støtten er begrænset til det strengt nødvendige. Bl.a. foreskrives det, at nettofinansieringsomkostningerne fra begyndelsen skal udgøre mindst 3,5% af årsomsætningen, svarende til gennemsnittet i Fællesskabets jern- og stålindustri (artikel 2 og 3).
- 84 At Irish Steel tidligere har modtaget støtte, og at de pågældende tilskud har oversteget virksomhedens indbetalte egenkapital på 125 mio. IEP, er kun én af de faktorer, som indgik i den vurdering af bl.a. virksomhedens muligheder for at blive rentabel inden for et overskueligt tidsrum, Kommissionen foretog, da beslutningen blev truffet. Som allerede nævnt (jf. præmis 71 ovenfor), fremgår det af den anfægtede beslutning, og mere detaljeret af meddelelsen af 11. oktober 1995, at en hel række faktorer, herunder Ispat International's indgriben, blev taget i betragtning. Desuden kan det ikke udgøre en absolut hindring, at virksomheden tidligere har modtaget støtte, sådan som sagsøgeren har påstået.
- 85 Det følger af det foranstående, at klagepunktet vedrørende tilsidesættelse af princippet om indskrænkende fortolkning må forkastes.

Lovliggørelse af ikke på forhånd meddelte støtteforanstaltninger

— Parternes argumenter

- ⁸⁶ Sagsøgeren har, ubestridt af Kommissionen, anført, at den irske stat i 1993 stillede garanti på 10 mio. IEP for et lån til Irish Steel. Dette blev ydet til en rente, som var mere fordelagtig end markedsrenten. Den støtte, som dette lån udgjorde, blev imidlertid ikke meddelt Kommissionen i overensstemmelse med støttekodeksens artikel 6, stk. 4 (jf. ovenfor, præmis 7).
- ⁸⁷ Disse formelt retsstridige støtteforanstaltninger kan ikke efterfølgende lovliggøres ved en godkendelsesbeslutning udstedt af Kommissionen. Dette bekræftedes af Domstolen i dom af 21. november 1991 (sag C-354/90, Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires og Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon, Sml. I, s. 5505 (herefter »FNCE-dommen«), præmis 16).
- ⁸⁸ Sagsøgeren har i sin replik tilføjet, at det ikke fremgår af den anfægtede beslutning, at Kommissionen undersøgte, om den omtvistede støtte var forenelig med fællesmarkedet. Dertil kommer, at Kommissionen ikke kan lovliggøre støtte, som ikke er blevet forelagt den, på grundlag af traktatens artikel 95, eftersom denne bestemmelse kun omhandler udstedelse af beslutninger, der regulerer fremtidige tilfælde.
- ⁸⁹ Kommissionen har anført, at manglende overholdelse af underretningsproceduren hverken i relation til EF-traktatens artikel 93, stk. 3 (efter ændring nu artikel 88, stk. 3, EF) eller i relation til femte kodeks' artikel 6, som fastsætter

den samme pligt til forudgående underretning, og som også forbyder forskudsvisse udbetalinger, har nogen betydning for støttens materielle forenelighed med fællesmarkedet. Endelig er Kommissionen uenig i sagsøgerens fortolkning af FNCE-dommen.

— Rettens bemærkninger

- 90 Når visse betingelser er opfyldt, og proceduren i traktatens artikel 95 iagttages, kan Kommissionen inden for rammerne af den ordning for statsstøtte, som er indført ved EKSF-traktaten, godkende støtte, som er nødvendig for, at fællesmarkedet for stål kan fungere efter hensigten. Forbuddet i artikel 4, litra c), er således hverken ubetinget eller absolut.
- 91 For individuelle beslutninger kræver godkendelsesordningens indre logik for det første, at medlemsstaten anmoder Kommissionen om at indlede proceduren i traktatens artikel 95, og for det andet, at Kommissionen afgør, om støtten er nødvendig for at virkeliggøre målsætningerne med traktaten. Den ved EKSF-traktaten indførte ordning omfatter således i lighed med ordningen i henhold til EF-traktatens artikel 93 to særskilte trin. På det første, som vedrører den formelle fremgangsmåde, skal medlemsstaterne underrette Kommissionen om påtænkt støtte, idet det er dem forbudt at udbetale støtten, førend Kommissionen har godkendt den [dette følger umiddelbart af traktatens artikel 4, litra c)]. På det andet, som vedrører realiteten, skal Kommissionen afgøre, om støtten er nødvendig for at virkeliggøre målsætningerne med traktaten. Derudover er der i artikel 6 i støttekodeksen fastsat en fuldstændig sammenlignelig procedure for, hvorledes der skal gives underretning om støtte, der ifølge denne artikel er undtaget fra forbuddet i traktatens artikel 4, litra c), og for, hvorledes det skal vurderes, om støtten er forenelig med kodeksen.
- 92 Ifølge sagens akter blev den omtvistede støtte, som beløber sig til 1,217 mio. IEP (jf. ovenfor, præmis 7) — svarende til statsgarantien for to lån på i alt 12 mio. IEP — tildelt, uden at Kommissionen på forhånd var blevet underrettet om det (jf. bl.a. punkt 9 i meddelelse 95/C). Det skal herefter undersøges, om den

anfægtede beslutning i betragtning af den manglende forudgående underretning udgør et ulovligt forsøg på at lovliggøre støtten, således som sagsøgeren har gjort gældende.

- 93 Domstolen har i relation til EF-traktaten fastslået, at tilsidesættelse af de i EF-traktatens artikel 93, stk. 3, fastsatte forpligtelser ikke fritager Kommissionen for dens pligt til at undersøge, om en støtteforanstaltning er forenelig med fællesmarkedet efter EF-traktatens artikel 92, og at Kommissionen ikke kan erklære støtteforanstaltninger ulovlige uden først at undersøge, om de er forenelige med fællesmarkedet (jf. FNCE-dommen, præmis 13).
- 94 Eftersom forbuddet i traktatens artikel 4, litra c), kun er principielt, og Kommissionen er bemyndiget til at godkende statsstøtte, som er fundet nødvendig for, at fællesmarkedet kan fungere efter hensigten, vedrører kravet om forudgående underretning i modsætning til den endelige afgørelse om, hvorvidt støtten er forenelig med fællesmarkedet, og, mere væsentligt, om den er nødvendig for at virkeliggøre målsætningerne med traktaten, ligeledes den formelle fremgangsmåde. Manglende underretning er ikke tilstrækkelig til at fritage eller endog forhindre Kommissionen i at træffe foranstaltninger på grundlag af traktatens artikel 95 og, i givet fald, erklære støtten for forenelig med fællesmarkedet. I det foreliggende tilfælde fandt Kommissionen, at støtten til omstruktureringen af Irish Steel, herunder den omtvistede støtte, var nødvendig for, at det fælles stålmarked kunne fungere efter hensigten, og at den ikke medførte en uacceptabel konkurrenceforvridning. Den manglende underretning har således ikke nogen betydning for den anfægtede beslutnings gyldighed, hverken for så vidt angår beslutningen som helhed eller for så vidt angår den støtte, som ikke var blevet meddelt.
- 95 Desuden er Kommissionens stillingtagen ikke til hinder for, at retsundergivne, der er berørt af den forskudsvisse udbetaling af støtten, kan anlægge sag ved de nationale domstole for at udvirke, at foranstaltningerne til gennemførelse af den ulovlige støtte kendes retsstridige, eller for at opnå erstatning for tab, som de måtte have lidt, også selv om støtten efterfølgende er blevet erklæret forenelig

med fællesmarkedet. Domstolen har nemlig allerede fastslået, at det i traktatens artikel 4, litra c), fastsatte forbud mod statsstøtte har direkte virkning (jf. Domstolens dom af 23.4.1956, forenede sager 7/54 og 9/54, *Groupement des industries sidérurgiques luxembourgeoises mod Den Høje Myndighed*, Sml. 1954-1964, s. 21, org. ref.: Rec. s. 53, på s. 91). Som Kommissionen korrekt har anført, understregede Domstolen ydermere i FNCE-dommen, at de nationale domstole har pligt til at drage alle nødvendige retlige konsekvenser af den direkte virkning af EF-traktatens artikel 93, stk. 3, med henblik på at lovliggøre forholdene og i givet fald tilkende personer erstatning for tab, som de måtte have lidt som følge af ulovlig tildeling af statsstøtte. Den omstændighed, at EF-traktatens artikel 93, stk. 3, har direkte virkning, har dog ikke nødvendigvis nogen betydning for den konkrete vurdering af støtten. Den kan heller ikke medføre, at Kommissionens afgørelse af, om støtten er forenelig med fællesmarkedet, er ugyldig (præmis 13 og 14).

- 96 Desuden er der ikke grundlag for sagsøgerens argument om, at det ikke blev undersøgt, om støtten var forenelig med fællesmarkedet. Det fremgår nemlig klart af afsnit II, syvende afsnit, ottende led, i den anfægtede beslutning, at den omtvistede støtte indgik i den samlede række planlagte støtteforanstaltninger, og at den var blevet forelagt Kommissionen. I øvrigt fremgår det af meddelelsen af 11. oktober 1995 (jf. navnlig punkt 11.8-11.11), at Kommissionen havde beregnet beløbet 1,217 mio. IEP på følgende måde:

»Det er Kommissionens opfattelse, at garantierne indeholder og kommer til at indeholde et støtteelement, da der ikke er knyttet nogen provision til dem, og da det nye selskab også kommer til at drage nytte af de således opnåede fordele. I betragtning af lånenes løbetid (henholdsvis ca. tolv måneder og ti år) og ud fra den antagelse, at der normalt havde skullet betales 3% i provision, er det Kommissionens vurdering, at garantierne svarer til et støtteelement på 1,217 mio. IEP (1,502 mio. ECU), dvs. ca. 10% af det lånte beløb« (punkt 11.10).

- 97 Der er derfor intet grundlag for klagepunktet om, at der retsstridigt er sket lovliggørelse af støtte, som ikke på forhånd var blevet meddelt.

Tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet

— Parternes argumenter

- 98 Sagsøgeren har anført, at Kommissionen ved støttekodeksen har fastlagt reglerne for sine foranstaltninger i denne sektor. Enhver tilsidesættelse af disse regler, som ikke er tilstrækkelig begrundet, udgør derfor en overtrædelse af ligebehandlingsprincippet (jf. Domstolens dom af 1.12.1983, sag 190/82, Blomefield mod Kommissionen, Sml. s. 3981, præmis 20, og af 29.3.1984, sag 25/83, Buick mod Kommissionen, Sml. s. 1773, præmis 15).
- 99 Sagsøgeren mener ikke, at Kommissionen i den anfægtede beslutning har angivet, hvorledes Irish Steel's situation begrundede, at støttekodeksen ikke skulle følges. Den anfægtede beslutning beskriver således kun i generelle vendinger den krisesituation, som jern- og stålindustrien som helhed befinder sig i. Denne sammenhæng, som Kommissionen allerede var bekendt med, da den vedtog støttekodeksen, kunne ikke begrunde, at dens regler blev fraveget, uden at tilsidesætte ligebehandlingsprincippet.
- 100 Sagsøgeren har anført, at Kommissionen ligeledes har tilsidesat ligebehandlingsprincippet derved, at sagsøgte har behandlet sammenlignelige tilfælde forskelligt. Kommissionen har således under henvisning til femte kodeks afslået at godkende offentlig støtte til jern- og stålvirksomheder som Hamburger Stahlwerke GmbH og Neue Maxhütte GmbH, der befandt sig i en situation, som kan sammenlignes med Irish Steel's. Sagsøgeren har dog anført, at den tyske forbundsregering i disse to tilfælde ikke havde fremsat anmodning om, at der blev gjort en undtagelse i henhold til traktatens artikel 95.

- 101 Kommissionen har for sin part bestridt, at den har afslået at godkende tildeling af støtte i sammenlignelige tilfælde. De tilfælde, som sagsøgeren har henvist til, kan ikke lægges til grund, da der i de nævnte sager ikke var blevet fremsat anmodning om, at der blev gjort en undtagelse i henhold til traktatens artikel 95. Spørgsmålet om, hvorvidt denne bestemmelse skulle anvendes, forelå således ikke. Desuden var Hamburger Stahlwerke GmbH's og Neue Maxhütte GmbH's tilfælde også på anden måde væsentligt anderledes end Irish Steel's; bl.a. var der ikke udarbejdet en egentlig omstruktureringsplan.

— Rettens bemærkninger

- 102 Det skal indledningsvis bemærkes, at dette klagepunkt delvis bygger på den, allerede forkastede, antagelse, at Kommissionen skulle have anvendt femte kodeks' regler i det foreliggende tilfælde. Ved at påberåbe sig en tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet anerkender sagsøgeren dog tilsyneladende, at Kommissionen, selv i tilfælde, hvor femte kodeks er det relevante regelsæt, kan gøre en undtagelse fra dens bestemmelser under forudsætning af, at undtagelsen er objektivt og tilstrækkeligt begrundet. Som nævnt ovenfor, kan dette ræsonnement imidlertid ikke tiltrædes. Kommissionen har i det foreliggende tilfælde ikke gjort en undtagelse fra femte kodeks, men blot med føje vurderet, at femte kodeks ikke fandt anvendelse.
- 103 Med hensyn til det klagepunkt, hvorefter Kommissionen har tilsidesat ligebehandlingsprincippet ved at behandle Irish Steel's tilfælde anderledes end Hamburger Stahlwerke GmbH's og Neue Maxhütte GmbH's, henvises til fast retspraksis, hvorefter »Kommissionen kun [kan] antages at have gjort sig skyldig i en forskelsbehandling, såfremt den har behandlet sammenlignelige tilfælde forskelligt og dermed stillet visse erhvervsdrivende dårligere i forhold til andre, uden at denne forskellige behandling er tilstrækkeligt begrundet i objektive forskelle af en vis vægt« (jf. bl.a. Domstolens dom af 13.7.1962, forenede sager 17/61 og 20/61, Klöckner Werke mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 331, org. ref.: Rec. s. 615, på s. 652, og af 15.1.1985, sag 250/83, Finsider mod Kommissionen, Sml. s. 131, præmis 8). For at afgøre, om den behandling af Irish Steel, som Kommissionen kritiseres for, udgør en tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet, må det undersøges, om den bygger på objektive forskelle.

- 104 Som Kommissionen har anført, var Irish Steel's tilfælde ikke sammenligneligt med de andre nævnte selskabers. Således forelå der i Hamburger Stahlwerke GmbH's og Neue Maxhütte GmbH's tilfælde hverken en anmodning fra den tyske regering om en undtagelse i henhold til traktatens artikel 95 eller en omstruktureringsplan, som gjorde det muligt for Kommissionen at vurdere, om de forelagte støtteplaner var gennemførlige. På grund af disse omstændigheder, som sagsøgeren ikke har bestridt, adskiller de nævnte selskabers tilfælde sig objektivt fra Irish Steel's.
- 105 Det følger af det foranstående, at klagepunktet vedrørende tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet må forkastes.

Tilsidesættelse af traktatens artikel 56, stk. 2

— Parternes argumenter

- 106 Sagsøgeren har kritiseret Kommissionen for ikke at have anvendt traktatens artikel 56, stk. 2, litra a) og b), ved behandlingen af Irish Steel's situation. Ifølge denne bestemmelse burde den irske regering have forelagt Kommissionen en begæring om at godkende støtte til lukning.
- 107 At traktaten indeholder en bestemmelse, der gør det muligt effektivt at imødekomme en ikke-rentabel jern- og stålvirksomheds behov, og navnlig afhjælpe de sociale følger af nødvendige lukninger, indebærer, at grundbetingen for at kunne støtte sig på artikel 95 ikke var opfyldt, eftersom det tilfælde, som Kommissionen ønskede at reagere på, var reguleret i traktaten.

108 Kommissionen har bestridt sagsøgerens argumentation.

— Rettens bemærkninger

- 109 Det fremgår af Domstolens praksis, herunder navnlig af dommen af 26. marts 1987 (sag 45/86, Kommissionen mod Rådet, Sml. s. 1493, præmis 11), at en institutions valg af hjemmel for en retsakt ikke kan foretages alene på grundlag af dens egen opfattelse med hensyn til det formål, der søges tilgodeset, men skal foretages på grundlag af objektive forhold, som Domstolen kan efterprøve. Sådanne forhold omfatter bl.a. retsaktens formål og indhold (jf. dom af 11.6.1991, sag C-300/89, Kommissionen mod Rådet, Sml. I, s. 2687, præmis 10). Det fremgår endvidere af Domstolens praksis, at anvendelsen af en bestemmelse, der udgør en »sidste udvej«, såsom traktatens artikel 95 (der svarer til EF-traktatens artikel 235), som hjemmel for en retsakt, kun er berettiget, hvis ingen anden bestemmelse giver fællesskabsinstitutionerne den fornødne kompetence til at udstede den pågældende retsakt (jf. dommen af 26.3.1987 i sagen Kommissionen mod Rådet, præmis 13).
- 110 I det foreliggende tilfælde må det efterprøves, om tildelingen af støtte til Irish Steel var omfattet af traktatens artikel 56, stk. 2, og om den, som påstået af Kommissionen, faldt uden for denne ramme, hvorfor artikel 95 måtte anvendes.
- 111 De former for støtte, der er omhandlet i traktatens artikel 56, stk. 2, tager sigte på at give personalet i de virksomheder, som er blevet nødsaget til at indstille produktionen, mulighed for at finde anden beskæftigelse. De vedrører bl.a. omskoling, genansættelse og nybeskæftigelse af arbejdstagere, der er blevet arbejdsløse som følge af afsætningsvanskeligheder inden for kul- og stålindustrien. Derfor kunne traktatens artikel 56, stk. 2, eventuelt gøre det muligt at løse en del af de problemer, som var forbundet med omstruktureringen af Irish Steel, nemlig problemerne med hensyn til omskoling og nybeskæftigelse af arbejdsta-

gerne. Den ramme, som artiklen fastlægger, gjorde det dog ikke muligt at løse det grundlæggende problem, nemlig selskabets rentabilitet. Det er åbenbart, at den valgte løsning, der består i en omstruktureringsplan på basis af en privatisering af selskabet ledsaget af en række offentlige støtteforanstaltninger, falder uden for de tilfælde, som kan løses inden for rammerne af traktatens artikel 56, stk. 2.

- 112 Desuden var Kommissionen, således som den korrekt har påpeget, blevet anmodet om at tage stilling til, om den støtteplan for Irish Steel, som den irske regering påtænkte at iværksætte, var forenelig med traktaten. Ovennævnte artikel 56 omhandler imidlertid ikke national støtte, men støtteplaner, som finansieres direkte over fællesskabsbudgettet. At de to former for foranstaltninger (national støtte/fællesskabsstøtte) er parallelle og kan komplettere hinanden, fremgår af følgende passage i meddelelsen af 11. oktober 1995: »Omskolings-tilskuddet på 0,2 mio. IEP (0,247 mio. ECU) repræsenterer ifølge de irske myndigheder den irske stats modydelse for et tilskud i henhold til EKSF-traktatens artikel 56, stk. 2, litra b), som skal anvendes til at finansiere omskolingen af 134 arbejdstagere. I overensstemmelse med den politik, som den normalt følger på dette område, accepterer Kommissionen, at dette tilskud betragtes som en statslig støtteforanstaltning, der er forenelig med det fælles marked, idet den udgør det nationale samfinansieringsbidrag, der skal supplere fællesskabsstøtten i henhold til artikel 56, stk. 2, litra b)« (punkt 11.6).
- 113 Det følger af det anførte, at de formål, som Kommissionen forfulgte, da den vedtog den anfægtede beslutning, falder uden for den i traktatens artikel 56, stk. 2, fastlagte ramme, og at beslutningen derfor ikke er ugyldig, fordi den er vedtaget i henhold til traktatens artikel 95.
- 114 Klagepunktet vedrørende tilsidesættelse af traktatens artikel 56, stk. 2, kan følgelig ikke tiltrædes.

Tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning

— Parternes argumenter

- 115 Sagsøgeren mener, at Kommissionen ved at godkende den omtvistede støtte har fraveget de principper, som den og Rådet selv har fastlagt på dette område. Den har derfor svigtet de forventninger, som virksomhederne inden for sektoren har haft om, at der ikke ville blive godkendt støtte uden for rammerne af femte kodeks.
- 116 Sagsøgeren mener, at det, for at en virksomhed kan påberåbe sig den berettigede forventning, ikke er nødvendigt, at den har sikkerhed for, at der ikke vil blive godkendt yderligere støtte til fordel for dens konkurrenter, i form af en formel retsakt. Det er tilstrækkeligt, at den kan forlade sig på, at hver enkelt retsakt, der udstedes af fællesskabsinstitutionerne, er tydelig og klar, og at institutionerne ikke kan fravige den uden gyldig objektiv grund (jf. generaladvokat Trabucchi's forslag til afgørelse vedrørende Domstolens dom af 4.2.1975, sag 169/73, Compagnie Continentale mod Rådet, Sml. s. 117, på s. 137, og Domstolens dom af 24.11.1987, sag 223/85, RSV mod Kommissionen, Sml. s. 4617).
- 117 Denne opfattelse støttes ikke alene på ordlyden af femte kodeks, som efter sagsøgerens mening er udtømmende og bindende, men også på en række udtalelser fra Kommissionen og Rådet, hvorved de har forpligtet sig til at gennemføre en streng tilbageholdenhed med hensyn til offentlig støtte inden for sektoren og kun tillade støtte, som er forenelig med femte kodeks.
- 118 Jern- og stålvirksomhederne har derfor været overbevist om, at deres investeringer frem til 1996 (hvor femte kodeks hørte op med at gælde) ikke ville tabe i værdi som følge af, at subsidierede konkurrenter opererede med lavere priser.

Denne forventning er blevet svigtet ved den anfægtede beslutning uden nogen rimelig grund hertil.

- 119 At Kommissionen tidligere havde truffet lignende beslutninger, kunne ikke være til hinder for, at sagsøgeren kom til at nære en berettiget forventning, eftersom sådanne beslutninger, ligesom den anfægtede, er retsstridige.
- 120 Sagsøgte har for sin part bestridt, at de af sagsøgeren nævnte retsakter har kunnet skabe den påståede berettigede forventning, og ligeledes anført, at den anfægtede beslutning under alle omstændigheder ikke kan påvirke denne forventning.
- 121 Kommissionen har understreget, at den anfægtede beslutning blev baseret på traktatens artikel 95, der gør det muligt for den at gribe ind i tilfælde, som ikke er omhandlet i traktaten. Beslutninger, der hviler på dette retsgrundlag, kan derfor pr. definition ikke påvirke den berettigede forventning.
- 122 Bortset fra, om de nævnte retsakter og udtalelser kunne give sagsøgeren anledning til at nære en berettiget forventning, kan den anfægtede beslutning ikke have påvirket denne forventning, eftersom der tidligere var blevet truffet lignende beslutninger.
- 123 Rådet har for sin part tilføjet, at den anfægtede beslutning blev vedtaget for at tage hensyn til en »ændring i den økonomiske situation« i et konkret tilfælde. Foranstaltninger truffet på grundlag af artikel 95, herunder femte kodeks, kan derfor på grund af deres art og formål ikke skabe en tvingende og uforanderlig retlig situation, der vedrører samtlige erhvervsdrivende.

— Rettens bemærkninger

- 124 Denne påstand bygger på den allerede forkastede opfattelse, at der kun kunne godkendes støtte, som var fritaget i henhold til femte kodeks. Men som Retten allerede fastslog i EISA-dommen, British Steel-dommen og Wirtschaftsvereinigung-dommen, var formålet med støttekodeksen et andet end formålet med den anfægtede beslutning, som blev vedtaget for at gribe ind over for en ganske usædvanlig situation. Kodeksen kunne derfor på ingen måde have givet anledning til nogen berettiget forventning med hensyn til, om der på grundlag af traktatens artikel 95, stk. 1 og 2, i en uforudset situation som den, der førte til vedtagelsen af den anfægtede beslutning, kunne gøres en individuel undtagelse fra statsstøtteforbuddet (jf. British Steel-dommen, præmis 75).
- 125 Desuden fremgår det under alle omstændigheder af Domstolens faste praksis, at »selv om princippet om beskyttelse af den berettigede forventning [...] er et af Fællesskabets grundlæggende principper, kan de erhvervsdrivende dog ikke have nogen berettiget forventning om opretholdelse af en bestående situation, som Fællesskabets institutioner kan ændre ved beslutninger truffet inden for rammerne af deres skøn« (jf. Domstolens dom af 14.2.1990, sag C-350/88, Delacre m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 395, præmis 33, og British Steel-dommen, præmis 76).
- 126 Det er herved en åbenbar forudsætning for, at det fælles marked for jern- og stålprodukter kan fungere efter hensigten, at der foretages en konstant tilpasning i forhold til ændringerne i den økonomiske situation, og de erhvervsdrivende kan ikke påberåbe sig en velerhvervet ret i form af, at der skulle bestå et krav på en opretholdelse af den retstilstand, der har været gældende på et bestemt tidspunkt (jf. Domstolens dom af 27.9.1979, sag 230/78, Eridania m.fl., Sml. s. 2749, præmis 22, og Rettens dom af 21.2.1995, sag T-472/93, Campo Ebro m.fl. mod Rådet, Sml. II, s. 421, præmis 52). Domstolen har endvidere under henvisning til begrebet »forudseende og påpasselig erhvervsdrivende« fastslået, at det i visse tilfælde er muligt at forudse, at der vil kunne blive truffet særlige foranstaltninger for at tage højde for åbenbare krisesituationer, således at der ikke kan støttes ret på princippet om beskyttelse af den berettigede forventning (jf. bl.a. British Steel-dommen, præmis 77, og den deri nævnte retspraksis).

- 127 Det kan ikke bestrides, at sagsøgeren efter vedtagelsen af førømtalte individuelle beslutninger af 12. april 1994, som sagsøgeren oven i købet indbragte klage over ved Retten, vidste, at Kommissionen med henblik på virkeliggørelsen af en række af traktatens mål benyttede traktatens artikel 95 som retsgrundlag for vedtagelsen af individuelle beslutninger om godkendelse af statsstøtte.
- 128 Det følger af det foranstående, at klagepunktet vedrørende tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning må forkastes.

Tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet

— Parternes argumenter

- 129 Sagsøgeren har kritiseret Kommissionen for at have tilsidesat proportionalitetsprincippet, idet de fordele, der følger af den omtvistede støtte, ikke opvejes af krav om nedskæringer af produktionskapaciteten.
- 130 Sagsøgeren mener, at dette princip finder anvendelse, som følge af traktatens artikel 5, hvori der henvises til traktatens artikel 95, stk. 1. Ifølge traktatens artikel 5 skal Kommissionen ved varetagelsen af sin opgave kun anvende begrænsede indgreb (jf. Domstolens dom af 12.6.1958, sag 2/57, *Compagnie des hauts fourneaux de Chasse mod Den Høje Myndighed*, Sml. 1954-1964, s. 103, org. ref.: Rec. s. 129).

- 131 Ifølge sagsøgeren er det fast retspraksis, at godkendelse af statsstøtte med hjemmel i traktatens artikel 95, stk. 1 og 2, under ingen omstændigheder må føre til konkurrencefordrejning inden for Fællesskabets jern- og stålindustri (jf. dommen i sagen Tyskland mod Kommissionen, præmis 30). Alligevel giver enhver godkendelse af støtte til en virksomhed i sig selv denne en fordel i forhold til andre virksomheder, hvilket altid påvirker konkurrencevilkårene (jf. Domstolens dom af 24.2.1987, sag 304/85, Falck mod Kommissionen, Sml. s. 871, præmis 24).
- 132 Det er derfor kun støtte, som er tildelt i »en vis begrænset periode«, og som er forbundet med »en betydelig nedskæring af produktionskapaciteten« (jf. dommen i sagen Tyskland mod Kommissionen, præmis 31), der kan godkendes, eftersom en sådan støtte ikke medfører alt for store ulemper for konkurrenterne i forhold til de forventede fordele for fællesmarkedet.
- 133 Sagsøgeren har anført, at den anfægtede beslutning i det foreliggende tilfælde udtrykkeligt tillader en betydelig produktionsforøgelse, og at de produktionslofter, som Kommissionen har fastsat, således at »de markedsfordrejende virkninger begrænses« (artikel 2, stk. 3 og 4, i den anfægtede beslutning), ikke er tilstrækkelige.
- 134 Ifølge de oplysninger, der blev meddelt Rådet (jf. punkt 4 i meddelelsen af 11.10.1995), havde Irish Steel en årlig produktionskapacitet på 500 000 tons flydende stål og 343 000 tons lange varmvalsede færdigprodukter. I driftsåret 1994/1995 udgjorde værkets produktion af varmvalsede produkter 258 000 tons. Ifølge omstrukturingsplanen skal den aktuelle produktionskapacitet med hensyn til flydende stål derimod udnyttes fuldt ud til fremstilling af blokstål og varmvalsede produkter. De produktionslofter, der fastsættes i den anfægtede beslutning, tillod allerede i driftsåret 1995/1996 den samlede produktion at stige til 350 000 tons, svarende til en forhøjelse på ca. 40% i forhold til det foregående driftsår.
- 135 De af Kommissionen fastsatte modydelser er efter sagsøgerens opfattelse ikke tilstrækkelige til at forhindre, at den godkendte støtte medfører en uforholds-

mæssig stor konkurrenceforvridning. Denne vil navnlig ramme markedet for legeret blokstål, som er kendetegnet ved overkapacitet inden for Fællesskabet, og som en række tyske producenter trak sig ud af i 1993.

- 136 Sagsøgeren har tilføjet, at det marked, som er relevant for beregningen af, hvor stor en andel af markedet for blokstål Irish Steel tegner sig for, er markedet for legeret blokstål, og ikke markedet for halvfabrikata, som angivet af Kommissionen. Heraf følger, at Irish Steel's markedsandel ikke er 0,2%, som anført af Kommissionen, men 10%.
- 137 Kommissionen har anført, at de fastsatte modydelse, herunder produktions- og salgsbegrænsningerne, er rimelige og ikke giver anledning til konkurrenceforvridning. I øvrigt har sagsøgeren kun påstået, ikke påvist, at en sådan forvridning har fundet sted. Desuden vil Irish Steel's produktion af blokstål ved slutningen af det tidsrum, som den anfægtede beslutning omfatter (90 000 tons), kun udgøre 0,2% af Fællesskabets nuværende produktion på omkring 40 000 tons, hvilket i praksis helt udelukker en forvridning af konkurrencen.
- 138 Endvidere mener Kommissionen ikke, at en kapacitetsnedskæring, som i øvrigt ikke ville være mulig i Irish Steel's tilfælde, er en nødvendig modydelse, og at den inden for rammerne af sin skønsfrihed kan fastsætte andre modydelse.
- 139 Kommissionen har tilføjet, at de tal, som sagsøgeren har anvendt, er vildledende, idet en række omfattende strejker i perioden 1994/1995 førte til et unormalt fald i den samlede produktion. Den har desuden anført, at det relevante marked rent faktisk er markedet for blokstål, således som den lagde til grund, og ikke markedet for legeret blokstål, eftersom producenterne uden vanskelighed kan omlægge produktionen fra én type blokstål til en anden.

— Rettens bemærkninger

- 140 Sagsøgeren har i sin argumentation i det væsentlige påstået, at den anfægtede beslutning ikke står ikke i forhold til formålet, både fordi den ikke indeholder krav om kapacitetsnedsættelser, og fordi de fastsatte modydelse ikke er tilstrækkelige til at begrænse støtten indvirkning på konkurrencen mest muligt.
- 141 I henhold til traktatens artikel 95, stk. 1, skal de beslutninger, Kommissionen træffer for at tage højde for tilfælde, som ikke omhandles i traktaten, være i overensstemmelse med bestemmelserne i traktatens artikel 5, hvorefter Kommissionen skal varetage sine opgaver ved »begrænsede indgreb«. Dette må fortolkes som en knæsætning af proportionalitetsprincippet (jf. i denne retning generaladvokat Roemer's forslag til afgørelse vedrørende Domstolens dom af 4.4.1960, sag 31/59, Acciaieria e Tubificio di Brescia mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 171, org. ref.: Rec. s. 151, på s. 178 og 189).
- 142 Hvad nærmere angår statsstøtte har Domstolen i sagen Tyskland mod Kommissionen fastslået, at Kommissionen ikke kan godkende støtte, »som [er] egnet til at skabe konkurrencefordrejninger på det fælles stålmarked« (præmis 30). I samme retning har Domstolen i dom af 13. juni 1958 (sag 15/57, Compagnie des hauts fourneaux de chasse mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 103, org. ref.: Rec. s. 155, på s. 187) fastslået, at Kommissionen »er forpligtet til kun at gribe ind efter grundige overvejelser og efter nøje at have foretaget en afvejning mellem hensynene til de forskellige involverede interesser, således at forudsigelige skader for tredjemand i størst muligt omfang begrænses«.
- 143 Det fremgår endvidere af fast retspraksis, at Kommissionen på dette område har et »vidt skøn, der modsvarer det politiske ansvar«, den er tillagt (jf. Domstolens dom af 26.6.1990, sag C-8/89, Zardi, Sml. I, s. 2515, præmis 11). Det er følgelig kun, såfremt en beslutning fra Kommissionen er »åbenbart uhensigtsmæssig« eller uforholdsmæssig i forhold til den målsætning, Kommissionen forfølger, at

beslutningen kan være retsstridig (jf. Domstolens dom af 9.7.1985, sag 179/84, Bozzetti, Sml. s. 2301, og af 11.7.1989, sag 265/87, Schröder, Sml. s. 2237, præmis 22).

144 I Fællesskabets retspraksis, bl.a. i dommen i sagen Tyskland mod Kommissionen (præmis 30), er det ganske vist til stadighed blevet fremhævet, hvor snæver en forbindelse der består mellem tildelingen af støtte til jern- og stålindustrien og den strukturomlægningsindsats, der påhviler denne industri. Fællesskabets retsinstanser har desuden ved flere lejligheder understreget, at denne indsats navnlig indebærer, at de støttemodtagende virksomheder nedskærer deres kapacitet. De faktorer, som kan have indflydelse på den nærmere fastsættelse af de beløb, der gives bemyndigelse til at yde, består imidlertid ikke blot i antallet af tons produktionsnedskæringer, men kan også omfatte en række andre faktorer, som veksler fra den ene region af Fællesskabet til den anden, såsom den hidtidige strukturomlægningsindsats, de regionale og sociale problemer, som er fremkaldt af krisen i jern- og stålindustrien, den tekniske udvikling samt virksomhedernes tilpasning til markedsvilkårene (jf. dommen i sagen Tyskland mod Kommissionen, præmis 31 og 34, og British Steel-dommen, præmis 136).

145 På samme måde som proportionalitetsprincippet, anvendt på dette område, ikke forudsætter, at der er et bestemt kvantitativt forhold mellem støttebeløbene og de kapacitetsnedskæringer, der skal foretages, følger det derfor heller ikke af det, at kapacitetsnedskæringer er den eneste modydelse, der kan kræves for godkendelse af støtte, og den eneste, som er fyldestgørende. Når Kommissionen finder, at en kapacitetsnedskæring ikke er mulig, eller at en sådan i relation til de forfulgte mål ikke er den bedste løsning, kan den altid fastsætte andre modydelser, såsom produktions- og salgsbegrænsninger, såfremt de bidrager til at minimere støttenes indvirkning på konkurrencen. Som Retten allerede har fastslået, kan Kommissionens vurdering ikke efterprøves alene på grundlag af økonomiske kriterier. Kommissionen kan retmæssigt tilgodese en lang række forskellige hensyn af politisk, økonomisk eller social art som led i udøvelsen af sine skønsmæssige beføjelser i henhold til traktatens artikel 95 (jf. British Steel-dommen, præmis 136).

146 Kommissionen pålagde i artikel 2 i den anfægtede beslutning Irish Steel en række betingelser:

»1. Den støttemodtagende virksomhed må ikke øge sin nuværende produktionskapacitet på 500 000 tons p.a. for flydende stål og på 343 000 tons p.a. for færdigprodukter med andet, end hvad der kan tilskrives produktivitetsforbedringer, i mindst fem år efter datoen for den sidste udbetaling af støtte efter planen.

2. Den støttemodtagende virksomhed må ikke udvide sit nuværende sortiment af færdigprodukter, som meddelt Kommissionen i november 1995, i de første fem år og må i det samme tidsrum ikke producere stålbjælker i større mål end sin nuværende serie. Inden for sin nuværende stålbjælkeserie må virksomheden i samme periode kun producere i alt 35 000 tons pr. år af dens største U-bjælker (imperial), HE-bjælker (metrisk) og IPE-bjælker beregnet til EF's marked.

3. Den støttemodtagende virksomhed må ikke overstige nedenstående produktionstal pr. regnskabsår:

(i 1 000 tons)

	1995/1996	1996/1997	1997/1998	1998/1999	1999/2000
Varmvalsede færdig-produkter	320	335	350	356	361
Blokstål	30	50	70	80	90

4. Den støttemodtagende virksomheds salg af varmvalsede produkter må ikke overstige nedenstående niveauer i Europa (EF, Schweiz og Norge) målt pr. regnskabsår:

<i>(i 1 000 tons)</i>				
1995/1996	1996/1997	1997/1998	1998/1999	1999/2000
298	302	312	320	320

[...]«

147 Det bemærkes, at de produktions- og salgsbegrænsninger, der er pålagt Irish Steel, er resultatet af en afvejning af flere forskellige faktorer, herunder jern- og stålindustriens særlige situation og navnlig dens overkapacitet (afsnit I i den anfægtede beslutning), Irish Steel's position på det pågældende marked (punkt 4.3 i skrivelsen af 11.10.1995), Ispat International's evne til at genskabe den støttemodtagende virksomheds levedygtighed (afsnit III i den anfægtede beslutning) og nødvendigheden af at fastsætte en række modydelse for at begrænse markedsvirkningerne af de fordele, som støttetildelingen indebærer, samtidig med at det gøres muligt for virksomheden at øge produktiviteten (afsnit V). Sagsøgeren har intet konkret fremført, hvoraf det kan udledes, at det som modydelse for Kommissionens godkendelse af støtten var åbenbart uhensigtsmæssigt eller uforholdsmæssigt at fastsætte, at produktionen og afsætningen ikke måtte overstige visse grænser.

148 Med hensyn til, hvilket produktmarked der er relevant, og størrelsen af Irish Steel's markedsandel, som Kommissionen vurderede til 0,2%, kan det ikke udledes af de oplysninger, som sagsøgeren har forelagt, at Kommissionen anlagde et åbenbart urigtigt skøn, da den valgte markedet for blokstål i stedet for markedet for legeret blokstål. Det meget generelle argument, hvorefter legeret

blokstål med hensyn til anvendelsen adskiller sig klart fra andre færdigprodukter, er ikke tilstrækkeligt til at rejse tvivl om Kommissionens vurdering, ifølge hvilken den af sagsøgeren påståede adskillelse af markederne ikke forekommer i produktionsleddet.

- 149 Der må drages samme konklusion med hensyn til klagepunktet vedrørende den produktionsforøgelse, der tillades i den anfægtede beslutning (varmvalsede færdigprodukter: fra 320 000 tons i 1995/1996 til 361 000 tons i 1999/2000; blokstål: fra 30 000 tons i 1995/1996 til 90 000 tons i 1999/2000), eftersom de tal, som der er sammenlignet med, og som danner grundlag for de af sagsøgeren fremførte procentsatser, er unormalt lave, idet de vedrører regnskabsåret 1994/1995 (258 000 tons, hvorimod der i andre regnskabsår har været en afsætning på 281 000 tons — jf. punkt 4.4 i meddelelsen af 11.10.1995).
- 150 Det følger af det foranstående, at Kommissionen ikke anlagde et åbenbart urigtigt skøn, da den vurderede, dels at den afsætningsstigning, der forudses i den anfægtede beslutning, kun vil have en begrænset indvirkning på konkurrencen (en andel på 0,15% af markedet for legeret blokstål = $(90\ 000 - 30\ 000) : 40\ 000\ 000$, jf. ovenfor, præmis 137), dels at det var et effektivt og fyldestgørende alternativ til en nedskæring af Irish Steel's kapacitet at fastsætte grænser for virksomhedens produktion og afsætning i en periode på fem år.
- 151 Det følger af det foranstående, at klagepunktet vedrørende tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet må forkastes.
- 152 Der kan følgelig ikke gives sagsøgeren medhold i det første anbringende om, at traktaten eller en retsregel vedrørende dennes gennemførelse er blevet tilsidesat.

Anbringendet om tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter

- 153 Sagsøgeren har til støtte for dette anbringende anført, at retten til at blive hørt og begrundelsespligten er blevet tilsidesat.

Tilsidesættelse af retten til at blive hørt

— Parternes argumenter

- 154 Sagsøgeren mener, at Kommissionen i henhold til EF-traktatens artikel 93, stk. 2, og støttekodeksens artikel 6, stk. 4, har pligt til at informere andre interesserede parter om godkendelsesanmodninger, således at de kan fremsætte deres bemærkninger.

- 155 I det foreliggende tilfælde offentliggjorde Kommissionen den irske regerings oprindelige plan i EF-Tidende (meddelelse 95/C), men den offentliggjorde ikke den anden omstruktureringsplan. Den har følgelig ikke respekteret sagsøgerens ret til at blive hørt og til i tilstrækkelig god tid at fremsætte sine bemærkninger vedrørende den omtvistede plan.

- 156 Sagsøgeren har tilføjet, at iagttagelse af retten til at blive hørt er en objektiv processuel forpligtelse, der gælder over for samtlige virksomheder, som har en berettiget interesse i at udtale sig. Denne ret kan derfor ikke tilsidesættes med den begrundelse, at virksomhederne er repræsenteret i udvalget.

- 157 Kommissionen har anført, at traktatens artikel 95 ikke indeholder nogen bestemmelse om, at konkurrerende virksomheder skal høres, og at retspraksis med hensyn til EF-traktatens artikel 93, stk. 2, ikke finder anvendelse, eftersom denne form for beslutninger, som udelukkende vedrører EKSF-traktaten, har karakter af undtagelser. Den har dog understreget, at sagsøgeren har haft mulighed for at følge procedurans forløb og at gøre sine synspunkter vedrørende den anden omstrukturingsplan gældende, da sagsøgeren var repræsenteret i udvalget, som blev hørt i overensstemmelse med traktatens artikel 95.

— Rettens bemærkninger

- 158 Den anfægtede beslutning blev vedtaget på grundlag af traktatens artikel 95, stk. 1 og 2. Det kræves i denne bestemmelse, at Rådet giver sit enstemmige samtykke, og at udvalget høres. Bestemmelsen tillægger ikke den, som en beslutning er rettet til, eller andre berørte parter nogen ret til at blive hørt. Derimod fastsættes der en sådan ret i støttekodeksens artikel 6, stk. 4, hvori det hedder, at »såfremt Kommissionen efter at have opfordret de interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger konstaterer, at en støtteforanstaltning ikke er forenelig med bestemmelserne i denne beslutning, giver den den pågældende medlemsstat meddelelse om sin beslutning«. Alle de kodekser, som er gået forud for femte kodeks, har indeholdt denne bestemmelse (jf. herom Kommissionens beslutning nr. 257/80/EKSF af 1.2.1980 om fællesskabsregler for støtte til fordel for stålindustrien, EFT L 29, s. 5).
- 159 Under alle omstændigheder havde sagsøgeren under forløbet af proceduren med henblik på vedtagelsen af den anfægtede beslutning lejlighed til at gøre sine synspunkter gældende i udvalget. Dette udvalg består nemlig i henhold til traktatens artikel 18 af repræsentanter for henholdsvis producenter, arbejdstagere, forbrugere og forhandlere. Det er ubestridt, at sagsøgeren som repræsentant for den tyske jern- og stålindustri var repræsenteret i udvalget. Spørgsmålet om godkendelse af støtten til Irish Steel blev drøftet på udvalgets møde nr. 324 den 24. november 1995, og sagsøgerens repræsentant havde her lejlighed til at udtale sig om de af Kommissionen foreslåede foranstaltninger (jf. herom British Steel-dommen, præmis 176).

- 160 Under alle omstændigheder kan offentliggørelsen af meddelelse 95/C i EF-Tidende ikke have bragt sagsøgeren i vildfarelse med hensyn til det forslag, som blev forelagt Rådet, og som udvalget blev hørt om. Før meddelelsen blev offentliggjort den 28. oktober 1995, havde sagsøgeren nemlig ved sin deltagelse i udvalgets møde den 25. oktober 1995 allerede fået kendskab til, at de irske myndigheder havde trukket den oprindelige omstruktureringsplan tilbage og forelagt en ny, revideret plan.
- 161 Det følger af det anførte, at sagsøgeren havde lejlighed til at gøre sine synspunkter om vedtagelsen af den anfægtede beslutning gældende i overensstemmelse med proceduren i traktatens artikel 95. Det klagepunkt, hvorefter sagsøgerens ret til at blive hørt er blevet tilsidesat i forbindelse med vedtagelsen af den anfægtede beslutning, må derfor forkastes.

Tilsidesættelse af begrundelsespligten

— Parternes argumenter

- 162 Sagsøgeren har anført, at den anfægtede beslutning tilsidesætter begrundelsespligten som omhandlet i traktatens artikel 15.
- 163 Ifølge fast retspraksis skal de argumenter, som sagsøgte lægger til grund for sit ræsonnement, være klare og omfatte de retlige omstændigheder, der har betydning for beslutningens opbygning og indhold (jf. Domstolens dom af 4.7.1963, sag 24/62, Tyskland mod Kommissionen, Sml. 1954-1964, s. 407, org. ref.: Rec. s. 129, på s. 143, og Rettens dom af 8.6.1995, sag T-459/93, Siemens mod Kommissionen, Sml. II, s. 1675, præmis 31).

- 164 I det foreliggende tilfælde har denne forpligtelse efter sagsøgerens opfattelse så meget større betydning, som der er tale om en undtagelse baseret på traktatens artikel 95, hvori det kræves, at en række meget specifikke betingelser er opfyldt. Det fremgår imidlertid ikke af den anfægtede beslutning, på hvilken måde Irish Steel's situation under hensyn til traktatens artikel 4, litra c), og artikel 56, stk. 2, udgør »et tilfælde, som ikke omhandles i denne traktat«, hvilke af de i traktatens artikel 2 og 3 angivne mål der forfølges, og hvorfor Kommissionen ikke overvejede en lukning af Irish Steel.
- 165 Efter Kommissionens opfattelse opfylder den anfægtede beslutning begrundelsespligten, da den indeholder en klar og tydelig redegørelse for de overvejelser, som er nødvendige for at forstå retsakten, med angivelse af de væsentligste faktiske og retlige omstændigheder (jf. dommen af 4.7.1963, Tyskland mod Kommissionen, Rec. s. 143).

— Rettens bemærkninger

- 166 Fællesskabet skal ifølge traktatens artikel 5, fjerde led, »offentliggøre grundene for sin indgriben«. Det bestemmes i traktatens artikel 15, stk. 1, at »beslutninger, henstillinger og udtalelser skal begrundes og henvise til de udtalelser, som skal indhentes«. Det fremgår af disse bestemmelser og af de almindelige principper i traktaten, at Kommissionen har pligt til at angive en begrundelse, når den vedtager generelle eller individuelle beslutninger, uanset hvilket retsgrundlag den har valgt at basere dem på.
- 167 Ifølge fast retspraksis skal en begrundelse tilpasses karakteren af den pågældende retsakt og klart og utvetydigt angive de betragtninger, som den institution, der har udstedt den anfægtede retsakt, har lagt til grund, således at de berørte parter kan få kendskab til grundlaget for den trufne foranstaltning, og således at Fællesskabets retsinstanser kan udøve deres prøvelsesret. Det kræves ikke, at begrundelsen angiver alle de forskellige relevante faktiske og retlige momenter. En begrundelse skal ikke blot vurderes i forhold til ordlyden, men ligeledes i forhold til den sammenhæng, hvori den indgår, samt under hensyn til alle de retsregler, som gælder på det pågældende område (jf. Domstolens dom af 29.2.1996, sag C-56/93, Belgien mod Kommissionen, Sml. I, s. 723, og Rettens

dom af 22.10.1996, sag T-266/94, Skibsværftsforeningen m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 1399, præmis 230). Endvidere skal begrundelsen for en retsakt vurderes bl.a. på grundlag af »den interesse, som adressaterne eller andre af akten berørte personer, jf. EKSF-traktatens artikel 33, stk. 2, har i at modtage yderligere oplysninger« (jf. Domstolens dom af 19.9.1985, forenede sager 172/83 og 226/83, Hoogovens Groep mod Kommissionen, Sml. s. 2831, præmis 24, og British Steel-dommen, præmis 160).

168 Hvad for det første angår Kommissionens henførelse af Irish Steel's særlige situation under kategorien »tilfælde, som ikke omhandles i denne traktat«, fremgår det af afsnit IV, første og tredje afsnit, og afsnit VII i den anfægtede beslutning, at den påtænkte offentlige støtte i overensstemmelse med traktatens artikel 4, litra c), kun kunne godkendes ekstraordinært på grundlag af traktatens artikel 95. Endvidere fremgår det af afsnit I, at godkendelsens ekstraordinære karakter også er begrundet i beslutningen ved en beskrivelse af den meget vanskelige periode, som Fællesskabets stålindustri i en årrække havde gennemgået, og ved bemærkningen i afsnit IV om, at denne krise har ført til, at »industriektoren er truet, især i Irland«.

169 For det andet fremgår det af afsnit V i den anfægtede beslutning, at årsagen til, at Kommissionen ikke i det foreliggende tilfælde stillede krav om en kapacitetsnedsækering, var, at dette ikke var muligt, fordi det ville medføre »en lukning af virksomheden, da Irish Steel kun har ét varmvalseværk«, og fordi det ville være uforeneligt med »målsætningen med at tilføre den irske stålindustri en struktur, som er sund og økonomisk levedygtig« (afsnit IV).

170 For det tredje redegøres der i afsnit IV i den anfægtede beslutning for, i hvilken udstrækning de økonomiske og sociale virkninger af den støtte, som Irland påtænkte at yde som led i den omstrukturingsplan for Irish Steel, som uafhængige eksperter havde fundet gennemførlig, ville bidrage til gennemførelsen af de mål, som er fastsat i traktatens artikel 2 og 3, og som Kommissionen forfulgte med beslutningen (jf. ovenfor, præmis 67).

- 171 Under alle omstændigheder kan det forhold, at der ikke udtrykkeligt henvises til, hvilke nærmere angivne mål i traktatens artikel 2 og 3 der forfølges, ikke anses for at være udtryk for en utilstrækkelig begrundelse (jf. *Wirtschaftsvereinigung-dommen*, præmis 145).
- 172 Endelig er det ovenfor undersøgte klagepunkt ifølge fast retspraksis så meget mindre begrundet, når henses til, at det ikke er blevet bestridt, at sagsøgeren ved sin repræsentant i udvalget i vid udstrækning var inddraget i den procedure, der gik forud for vedtagelsen af beslutningen, og var vidende om, hvilke faktiske og retlige grunde der foranledigede Kommissionen til at afgøre, at støtten var forenelig med fællesmarkedet, og til ikke at stille krav om en modydelse i form af en kapacitetsnedskæring (jf. bl.a. Domstolens dom af 11.1.1973, sag 13/72, *Nederlandene mod Kommissionen*, Sml. s. 27, præmis 12, og *British Steel-dommen*, præmis 168).
- 173 Det følger af det anførte, at der ikke er grundlag for klagepunktet om, at beslutningen tilsidesætter begrundelsespligten.
- 174 Der kan følgelig ikke gives sagsøgeren medhold i det andet anbringende om, at væsentlige formforskrifter er blevet tilsidesat.
- 175 Det følger af det foranstående, at sagsøgte må frifindes.

Sagens omkostninger

- 176 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Sagsøgeren har tabt sagen og tilpligtes derfor at betale sagens omkostninger i overensstemmelse med Kommissionens påstand herom.
- 177 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 4, skal institutioner, der er indtrådt i en sag, bære deres egne omkostninger. Det følger heraf, at Rådet som intervenient må bære sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Fjerde Udvidede Afdeling)

1) Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber frifindes.

- 2) Sagsøgeren betaler sine egne og Kommissionens omkostninger.

- 3) Rådet for Den Europæiske Union bærer sine egne omkostninger.

Moura Ramos

García-Valdecasas

Tiili

Lindh

Mengozzi

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 7. juli 1999.

H. Jung

R.M. Moura Ramos

Justitssekretær

Afdelingsformand